

A „Magyar amatőrök országos szövetsége“.

II. évfolyam.

Budapest, 1905. október 15.

26 szám.

AMATŐR

MŰVÉSZI
FÉNYKÉPEZÉSI
FOLYÓIRAT

MELLÉKLETE

AZ I. ÉS II. ÉVFOLYAM
TELJES
TARTALOMJEGYZÉKE

SZERKESZTI
KOHILMAN
ARTÚR DR

SZERKESZTŐSÉG • KIADÓHIVATAL
KIRÁLYUTCA • HONVÉDUTCA
89. 10.

MEGJELENIK MINDENHÓ 7 ÉN ÉS 15 ÉN
FLŐFIZETÉSIÁRA EGÉSZÉVRE = =
14 KORONA.

EGYES SZÁMÁRA
60 FILÉR.

fotozni ide fotozni

BLUE-STAR-PAPER.

(Fényes vagy fénytelen közönséges tonfixáló fűrdőben való kezelésre.)

A Blue-Star-Paper kitűnő kimásoló papiros. Oly könnyű a kezelése, hogy még kezdők is minden előismeretnek hiánya dacára is negativeikről legott kitűnő és brilláns képeket nyernek.

Ezüstben való gazdagságánál fogva az az előnye, hogy felette gyorsan másol és erőteljes, ellentétben dús másolatokat ad. Azonkívül azért is ajánlható, mert a negatívban levő összes finomságokat a képben is teljesen és felette plasztikusan juttatja kifejezésre. Minden egyes, a kereskedelmi forgalomban levő tonfixáló-fűrdővel kitűnő eredmények érhetők el.

A «Blue-Star-Paper»-nél a satinálás nem okvetlenül szükséges, mert a képek száraz állapotban elegendő tiszta és bársonyos árnyékokkal, mélységgel bírnak. A felragasztott másolat rétege felette tartós és évek múltán sem veszít erőteljes voltából, ha a kezelése az adott előírás szerint történt.

A világ minden országában óriási kereslet uralkodik e papirosra nézve. E körülménynek tulajdonítható és köszönhető, hogy dacára a legkiválóbb minőségének, a gyár hihetetlenül olcsó eladási árakat tudott szabni.

Teljes csomag ára 75 fillér; félcsoomagé 40 fillér!! Egyforma árak fényes és fénytelennél.

A teljes csomagok következő laptartalmúak:

48 lap $6\frac{1}{2} \times 9$	32 lap $8 \times 10\frac{1}{2}$	32 lap 9×9	24 lap 9×12	20 lap $10 \times 12\frac{1}{2}$
16 lap 9×18	14 lap 12×16	12 lap 13×18	6 lap 18×24	1 lap 50×60

A félcsoomagok laptartalma a következő:

24 lap $6\frac{1}{2} \times 9$,	16 lap $8 \times 10\frac{1}{2}$,	16 lap 9×9 ,	12 lap 9×12
----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------	----------------------

Gevaert-calciumpapir.

Javított, fényes rétegű colloidinpapiros. — (Fénytelen réteggel „Gevaert-Mattpapier“ jelzéssel.)

Tartósságra, a közönséges tonfixáló fűrdőben való felette könnyű kezelésére nézve az összes forgalomban levő colloidinpapirosokat leveri, — így szól egyhangúlag a világ legkiválóbb szakembereinek ítélete. **Kísérletezzék e papirossal mindenki és győződjék meg maga annak kitűnő voltáról!**

E papiros előállítását a Gevaert részvénytársaságnak érdeme és a legkínosabb gondossággal és elképzelhető legtökéletesebb pontossággal készül. A tónus elsárgulása vagy visszafejlődő elfakulása e papirosfajtánál teljesen kizártnak mondható, a mennyiben azt előírás szerint színezik.

Oly gyártmányról van szó, melyet mint javított colloidinpapirrost minőség tekintetében egyetlen egy más gyártmány sem közelíti meg. **Vannak ugyan olcsóbb fajták, de jobb egyáltalán nem létezik.** Vásárlásoknál nagyon ügyeljünk a „Gevaert's Calciumpapier“ jelzésre és senki se hagyja bebeszélni magának, hogy ez, vagy az a fajta ugyanoly jó, vagy még jobb!

A teljes csomag vagy egy ív ára 80 Pfg., a félcsoomagé 45 Pfg.

Gevaert-celloidinpapiros, fényes. E papiros a leghíresebb és legrágább forgalomban levő celloidinpapirosokkal teljesen egyenrangú.

Teljes csomag ára 70 Pfg., félcsoomagé 40 Pfg.

A teljes csomagok lapszám-tartalma:

40 lap $6\frac{1}{2} \times 9$	24 lap 9×9	18 lap $10 \times 12\frac{1}{2}$	12 lap 12×16	10 lap 13×18
24 lap $8 \times 10\frac{1}{2}$	20 lap 9×12	14 lap 9×18	5 lap 18×24	1 lap 49×62

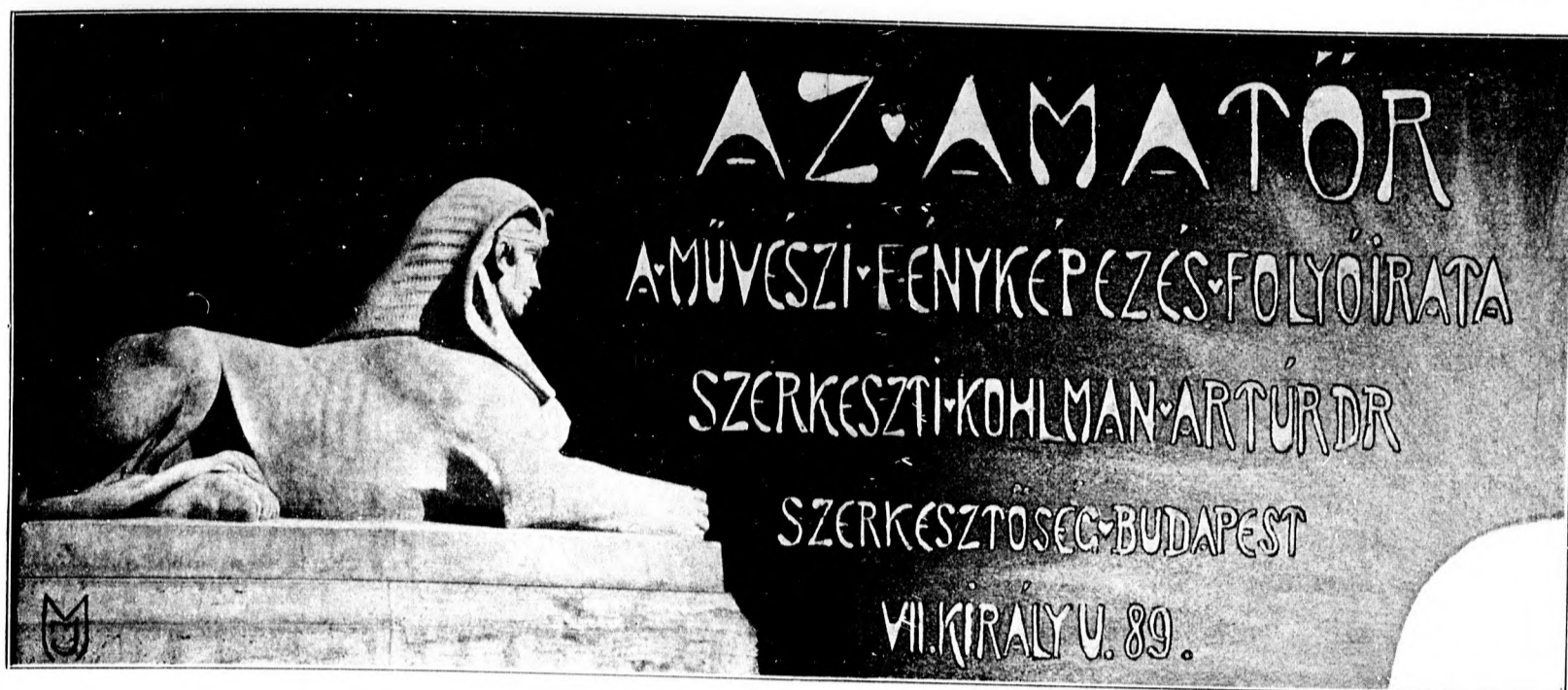
A félcsoomagok lapszám-tartalma:

20 lap $6\frac{1}{2} \times 9$	12 lap $8 \times 10\frac{1}{2}$	12 lap 9×9	10 lap 9×12
--------------------------------	---------------------------------	---------------------	----------------------

Gevaert-celloidin levelezőlapok, fényesek vagy fénytelenek, elválasztott címzés-oldallal: Eredeti csomagokban: 10 drb Mk. - 40, 100 drb Mk. 3.50.

Az Act.-Ges. L. GEVAERT & Cie. Oud-God — Paris — Berlin S. W. gyártmányai
Magyarország bármely szaküzletében kapható!

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

SZÖVEG:

Kohlman Artúr dr.: A «Magyar amatőrök országos szövetsége.»
— Petrik Albert: Ellenfeleink. II. Georg Fuchs, München: A festészet, fényképezés és kultúra. IV. — Mario: Impressziók a nemzetközi tárlatról. IV. — K: A «Fotografia» a nemzetközi tárlatról. — Fényképezési eljárások. — Különfélék. — Az 1904—1905. évi I. és II. évfolyam tartalomjegyzéke. — Szerkesztői üzenetek. Hirdetések.

KÉPEINK:

A címlapot festette: Gadl István. — A belső fejléce rajzolta: Markó István: — Műmellékletünk: R. Dührkoop: A varrónő. — Szöveggépek. Csitány Kálmán: Erdei út. — Robert Demachy: A kulisszák mögött. — Crettier Károly: Holdvilágos est. — Cselár és Lipták: Falurészlet. — Markó István: Elmerülve. — Joó József: Patak partján. — Petrik Albert: Szt. Cecilia. — Cselár és Lipták: Nyárfa. — Wertheim Pál: Csend. — Bárány Imre: Csendes utca.

A „Magyar amatőrök országos szövetsége“.

Irta: Kohlman Artúr dr.

Budapest, 1905. október 15.

Alig két hete, hogy lapunk hasábjain első ízben vetettük fel — évfordulónk alkalmából, mint egyik olvasónk eszméjét — a hazai amatőr művészeknek egy nagy országos szövetségbe való tömörülésének szükségét. A felvetett eszméről, mint közérdekűről kötelességszerűleg beszámolva, fontosnak találtuk *elsősorban* olvasóinkat megkérdezni az iránt, hogy miképpen vélekednek egy ily, mindnyájunknak érdekét képező, de a hazai műkedvelés ügyét feltétlenül gyorsan fellendítő és a külföld nivójára emelő eszméről. És a felvetett kérdésre *a meleg érdeklődésnek, biztató buzdításnak, a legmesszebbmenő támogatásnak és az akcióba lépésre való lelkes felhívásoknak* — úgy a fővárosi, mint a vidéki amatőrök hatalmas táborából — *oly spontán megnyilatkozása volt a válasz*, hogy immár, ha eddigi programmunkhoz — melynek alapján olvasóink érdeklődését, támogatását, hűséges ragaszkodását és eddigi munkásságunknak őszinte elismerését kivívnunk sikerült — hívek óhajtunk maradni: *e kérdésben való állásfoglalásunk elodázhatatlanná vált.*

Mielőtt azonban e felette nagyfontosságú eszmével behatóbban foglalkoznánk, engedelmet kérünk arra, hogy e mozgalom egyetlen *füttől* felvetett ideájának ily — őszintén szólva, nem várt — óriási hullámai felett egyrészt meglepetésünket fejezzük ki, másrészt azonban a mutatkozó nagy arányok felett elgondolkozva, e feletti elmélkedésünkből levont következtetéseknek legfontosabbjait leszögezzük.

Elsősorban — miként a tények ezúttal világosan bizonyítják — nem igaz, hogy a magyar ember művészeti kérdésekben való állásfoglalásra kapható nem volna.

De a mostani mozgalom megdönti azt az axióma gyanánt hirdetett tényt is, hogy a magyar emberben teljesen hiányzik a társulási szellem.

És nem igaz az sem, hogy a magyar ember lelkesedése minden esetben szalmalánghoz hasonló. Hogy hirtelen fellobban és legott elalszik.

Azoknak a lelkeshangú, mély meggyőződés hangján írt leveleknek egész tömegével szemben, mely lapunkat a szövetség ügyének felkarolására, támogatására és diadalra-segítésére felhívja, mi annál is kevésbé maradhatunk meg a várakozás álláspontján, mert hiszen programunknak egyik sarkalatos pontja az amatőrök összesége érdekeinek védelmét, támogatását, előmozdítását és ezzel a hazai fényképezés művészetének *általánosan* magas fokra emelését egyenesen kötelességünké teszi. Mindezeknél fogva, de az ügynek nemes és reánk amatőrökre felette nagy horderejű voltánál fogva is, most már mi is elérkezettnek látjuk azt az időt, mely ezt az eszmét megérlelte.

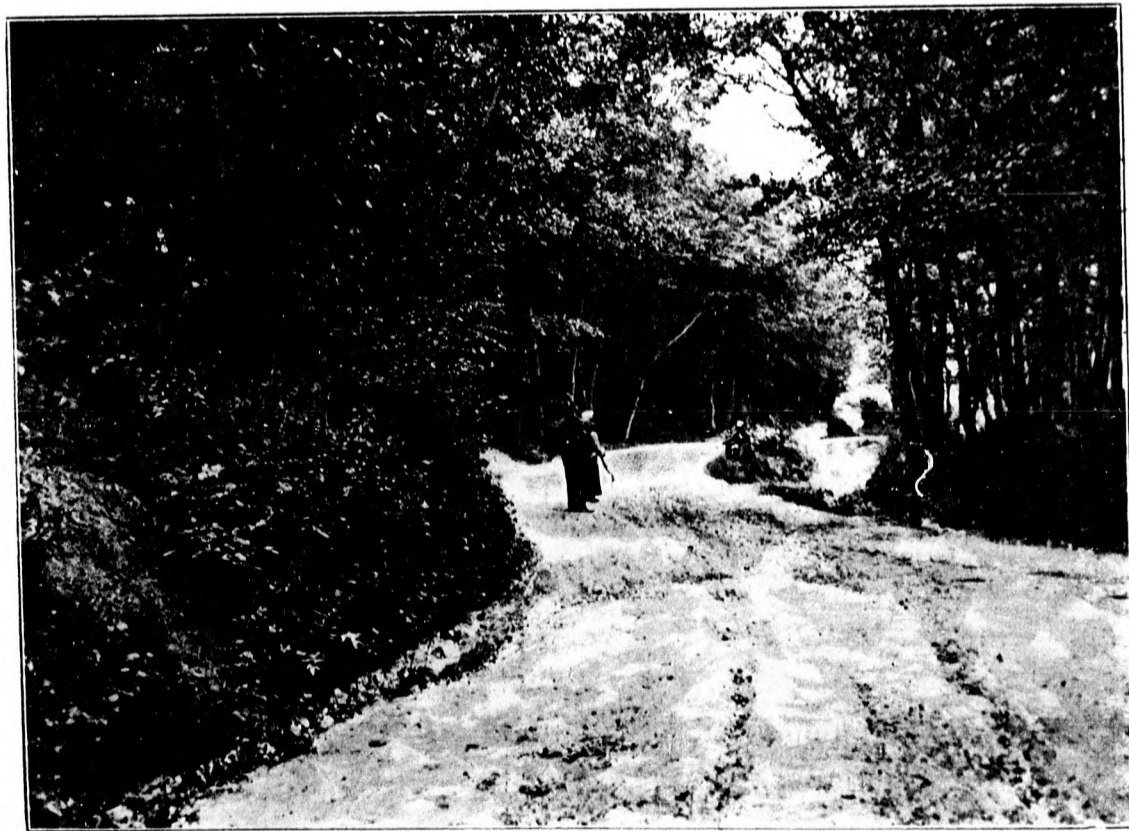
A fővárosban máris megalakult az országos szövetség szervező-bizottsága. Tagjai között az ország kitűnő amatőröi foglalnak helyet. Megannyi lelkes, áldozatkész férfi, a kik nemcsak beszélnek, de dolgoznak is.

E szervező-bizottság most a szövetség kibocsátandó programjának szerkesztésén fáradozik. *Nem társaskörrel lévén szó,* nem kedélyes fényképezéssel elegyített vacsorák képezvén a szövetség programját, hanem a fényképezésnek *általános* fejlesztését, terjesztését és magas fokra emelését célzó munkáé, — ennek alapos megvitatása, a vidéki agitáció előkészítésének szükséges volta, lehetlenné teszi nekünk, hogy ezúttal e program tervezetével, a még nem kész felhívással behatóbban foglalkozzunk.

De nem tehetjük ezt már azért sem már most, mert míg e felhívás nyilvánosságra nem kerül, mi sem óhajtjuk előre *végleges* álláspontot elfoglalni azzal szemben.

Ezúttal tehát csupán arra szorítkozunk, hogy e mozgalmat, mint szükségszerűt, nagyfontosságút és az amatőrök érdekeit mindenekfelett hathatósabban támogatni célzót, szívünk teljes melegével üdvözljük és annak sok sikert kívánva, a valamennyiünk közös ügyének érdekében a magunk — szerény erőnkhez mért — szolgálatait felajánljuk.

És éppen az elérendő siker érdekében már ezúton is újból felhívjuk olvasóinkat, hogy *a szövetség eszméjéhez való csatlakozásukat lapunk szerkesztőségéhez intézett levélben bejelenteni s ezzel a mozgalomnak még nagyobb súlyt adni szíveskedjenek.*

Erdei út.

Csitáry Kálmán, Sopron.

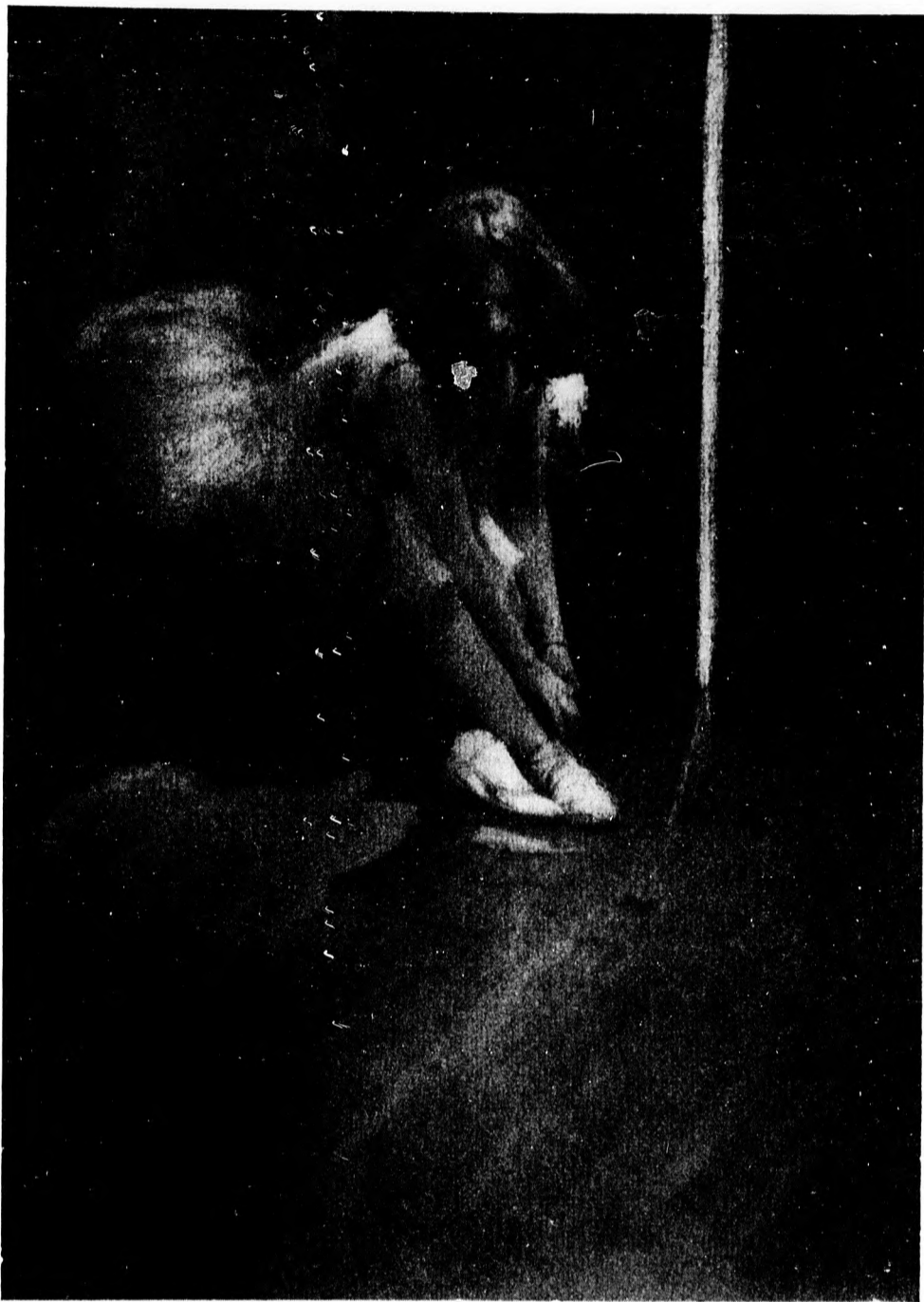
Ellenfeleink.

Irta: Petrik Albert.

II.

A festőnek a testiség érzékelhetővé tételére a távlat alkalmazása szolgál. Ő tehát vonalakkal és színekkel, a színek egymásra hatásából előálló valőrökkel és a légperspektiva szabályainak helyes alkalmazásával fejezi ki előttünk magát. A mit tehet a fotografus is, a mikor műve által hozzánk szól. Ő is sík lapon adja elő mondani valóját, a térbeliség kifejezésére tehát neki is csak a perspektiva által való megközelítés lehetséges. Ő sem beszélhet hozzánk anyagának természeténél fogva másképp, mint a vonalak és színfoltok nyelvén. S ő még itt is korlátozva van, mert a színeket az azokban rejlő világító erővel arányos fokozatban bár, de csak egy színnek az árnyalataival adhatja vissza. Ha tehát a festő és fotografus, hogy velünk magát megértesse, enynyire egy nyelven beszél, úgy csak természetes, hogy a festmény s a fénykép között kell hasonlóságnak lennie. De rossz akarat kell ahhoz, hogy a kifejtett okokon kívül keressük a hasonlóság okát, azzal vádolván a művész-amatórt, hogy ő «a festészet témáit mohón falatozza». A hasonlóság nem onnan ered, hogy az amatőr a festményt akarja utánozni, hanem igenis onnan, hogy a kifejezési módok egyformaságánál fogva a fényképezés művészi megnyilatkozására is azon témák alkalmasak, a melyeket a festő-művészet kedvel.

Merész és igazságtalan vád a kritikusnak az az állítása is, hogy az «amatőr a lencse véletlenéből oly képet kap a negativumon, a mely benne valamely «Nachempfindungot» keltett, s ezt a véletlenül támadt képzetet akarja aztán a fotografálási technika fogásaival elősegíteni.» Szerinte így a festőművészet termékeivel bizonyos analógia áll elő. A fénykép művészi hatása tehát nem érdeme az amatőrnek. Nem érdeme, mert a szemlélőben a nyilvánvaló analógia visszaemlékezéseket ébreszt, s ezen visszaemlékezések hatása alatt érzi a fényképet művészinak. E körmönfont okoskodással tehát oda jutottunk, hogy a fénykép művészi hatása a festő érdeme, mert csupán valamely festményre való visszaemlékezés —

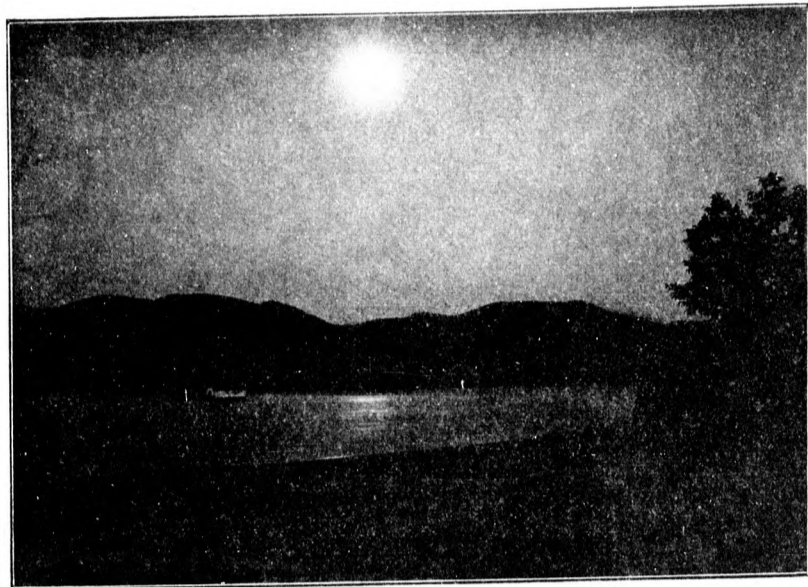
A kulisszák mögött.

Robert Demachy, Paris.

A budapesti nemzetközi kiállításból.

mondjuk «*Nachempfindung*» — révén művészi a kép. E rabulisztikus okoskodás értelme világos szavakkal annyi, hogy az amatőr képe csak azért művészi — a mikor a sok tagadás dacára is el kell annak ismerni — mert a festőművészet valamely alkotásának hangulatát vagy kifejezési modorát *lopta* el. Tehát, ha plagizált az amatőr.

Mily halmozása azelfogult igazságtalanságnak azt állítani, hogy csak a lencse véletlenéből nyerhető a művészi kép s az amatőr annak művészi voltát csak a negativumon ismeri fel. De felismerén, — ezt már megengedi a támadó, — hogy az amatőr a benne felébredt «*Nachempfindung*» révén fogásokkal a felismert hatást fokozni képes Tisztelettel kérдем ezek után: ha az amatőr egy bárminő véletlenségből lemezére került kép művészi kvalitását felismerni képes, a negativumban

Holdvilágos est.

Crettier Károly hadnagy, Budapest.

rejlő s művészi hatásra alkalmas tulajdonságokat a további eljárásokkal fokozni is bírja, miért kelljen megtagadni tőle akkor, hogy ezt a művészi képet lemezére hozni *tudatosan* is képes? Vajjon nem azért-e mert ezt elismervén, el kellene ismerni a művészi fényképezés lehetőségét, s akkor mire való a támadás? *Tagadni kell tehát, hogy támadni lehessen.* Azért kell állítani, hogy a művészi fénykép művészi hatásának létrehozásában mindennek több érdeme van, mint az amatőr művészképeké. *Érdeme van a «lencsének, mely a fénysugarakat munkáigába hajtja, érdeme van a napnak, mely a sugarakat magából kilöveli, sőt érdeme van a kémianak is, mely oldóan alkot», csak a léleknek nincs hozzá semmi köze.* Lám, mekkora abszurdumok állítására ragadhat valakit elfogultsága.

De a lehetlenségekből és nevetséges dolgok állításából ennyi még nem elég. Van még több is. «A fotografálásnál a vonalakat és foltokat» (tehát a megnyilatkozás módját) «a kopirozó masszák érzékenysége és a napsugarak erejének véletlene rakja le», mondja tovább a támadó.

S talán ez a mondás árulja el legjobban mekkora merészséggel fogott hozzá kérdés bírálásához, a melyről nincs semmi alapos ismerete. Lám a támadó nem tudja, de állítja azt, a minek az ellenkezőjét minden valamire való amatőr mint a fényképezés abc-jét tudja. Tudja, hogy képeinek kopirozását a fény erejének véletlenére bízni nem lehet, sem a kopirozó masszák érzékenységének véletlenére. A mikor képet akar, előbb tisztába jön azzal, hogy elérendő céljainak megfelelő művészi hatást mily másoló anyag használatával hozhat létre. S mikor az anyagot megválasztotta, már tudatosan járt el s nem támaszkodott véletlenségekre. Választva lévén az anyag, annak fényiránti érzékenysége már

ismert tényező, s így a fénysugarak hatásának szabályozása lehetséges. Ki van tehát küszöbölve a másik véletlenség is. Ha pedig én képemhez az anyagot öntudatosan választottam s azon a fény hatását oly korlátok közé szorítom, hogy kívánságom szerinti hatást eredményezzen, *talán csak van nekem magamnak is némi érdemem abban, hogy a létrejött kép olyan mint a milyen.* Vagy minden érdem csak azé a kiváló művészé, a kit a támadó «véletlenség» nevezett el? Ha igaz volna, hogy az amatőr képek sikere a napsugarak fényerejének véletlenétől függ, úgy két egy forma kép előállítására lehetetlen volna. Pedig ez még a láthatatlanul kopirozó bróm- és chlór-bróm-papíron sem nagy nehézség. Hiszen vannak fotométerek, a melyek képesítene bennünket a kellő fényhatás ellenőrzésére.

Azt is mondják, hogy «*a vonalak és foltok rétegenként, tehát tisztára mechanikai úton fejlődnek*». Mekkora tájékozatlanság. A többszörös gumminyomáson kívül *rétegenkénti másolás* a fotografiában nincsen is. Csak egy fényérzékeny réteg van, a melynek anyaga valamely platina vagy ezüst vegyület. A fény hatása aztán ezüst vagy platina vegyület látható vagy latens redukcióját idézi elő. Még pedig a ható fény intenzitásával és réteg érzékenységi fokával fordított arányban. Mennél erősebb fény és érzékenyebb anyag, annál rövidebb kinntartás. *A kép keletkezése tehát éppenséggel nem mechanikai,*

Falurészlet. Csellár és Lipták. Dóczyfürésze.

hanem chemiai folyamat. Mechanikai úton a grafikai mű jön létre. Mert az irón dörzsölése a papirhoz s a grafitszemcsék hozzátapadása a mechanikai processzus. Hogy vegyületeknek a bomlása és új vegyületeknek kialakulása a chemia körébe tartozik, ezt minden jóra való gymnazista gyerek tudja. *S illenék, hogy tudja az is, a ki ilyen dolgokról a nagy nyilvánosságnak ír oly célből, hogy annak véleményét vezesse.*

«A napsugarak erejének véletlen hatására bizott mechanikai tény tartama alatt a művészi öntudat kifürkészhetetlen, finom munkája elkallódik» így folyik tovább a szó. Egy mondatban ennyi abszurditás. Hogy a másolás nem a napsugarak erejének véletlenére bizott, azt már kimutattuk. Hogy itt semmi mechanikai munkát a fény nem végez, az is tudott dolog. Tehát a művészi öntudat finom munkájának elkallódásáról lehet szó itt csupán. Azon finom művészi munkának, mely például a grafikában lehetséges. Különös, a művészi öntudatnak a mechanikai folyamaton — rajzoláson — lehet oly módon uralkodnia, hogy csak az jöjjön létre, a mit művészi öntudat létrehozni akar. Hát ha itt lehetséges, miért nem lehetséges a fény által végzett chemiai változás irányítására is befolyást gyakorolni oly módon, hogy csak a művészi öntudat által szándékolt változás jöjjön létre?

Miért nem? Magyarán megmondva azért, mert, ha akarom vemhes, ha akarom, nem vemhes. A támadónak az igazság csak akkor igazság,

Patak partján.

Joó József, Budapest.

Elmerülve.

Markó István, Budapest.

ha neki kellemes és támadásában segítségére van. Ha nincs, akkor nem igazság. Azért az amatőr semmi öntudatos munkát nem végez. Ha képe mégis művészi, s azt mások is látván, letagadni nem lehet, bizonyítsuk reá, hogy a kép művészi volta nem az amatőr lelki munkája. Az csak véletlenség. Véletlenül sikerült a felvétel, sikerült a kidolgozás. A negatívum látása egy nagy-szerű *«Nachempfindungot»* ébreszt az amatőrben, a ki azt a további eljárások folyamán hatásában fokozza. Természetesen ebben a műveletben segítségére van a napsugár és a másoló massa érzékenységének véletlene. S óh, szerencsés amatőr, most *véletlenül* jön egy olyan szemlélő, a kiben ez a fénykép egy régen látott festmény reminiscenciáit ébreszti fel, s az ilyen módon megvesztegetve, kénytelen azt mondani: «igazán ez a kép magas nívón áll, kidolgozása megdöbbentően tetszetős, valóban csaknem olyan, mintha művészet volna». És kérem mind ebben az a legkomikusabb, hogy az így író kritikusok komolyan megkívánják, hogy őket mások is komolyan vegyék.

Klisék. A lapunkban kiadott képeknek művészi reprodukcióról tanuskodó kliséit az előállítási ár feléért örökáron eladjuk, vagy mérsékelt kölcsöndíj fizetése esetén más lapoknak kölcsönbe is adjuk. E klisékről készíthető mindennemű reprodukciónak nyomtatását is elvállalja «Az Amatőr» kiadóhivala.

Szt. Cecilia. Petrik Albert, Budapest.

A festészet, fényképezés és kultúra.

Irta: Georg Fuchs, München.

IV.

Az arhitektonikus, dekoratív festészet kénytelen volt tehát a vásárok, kiállítások és gyűjtemények részére dolgozni és ezért az «abszolút festészettel» megegyezésre lépett, oly kompromisszumra, melynek klasszikus képviselője és tökéletesítője nem kisebb művész, mint Arnold Böcklin maga. Köztudomású azonban, hogy mily nehezen viselte Böcklin annak súlyát, hogy soha életében nem jutott ahhoz, hogy az adott esetben «al fresco» nagy stilben festhetett volna. Mindamelllett Böcklin génusza még a megalkuvásban is oly hatalmas erővel jutott kifejezésre, hogy ő sokban hozzájárult annak a tévhitnek megerősítéséhez, mintha az arhitektonikus-dekoratív művészet és az abszolút festészet közötti kompromisszumban «a modern festőművészet» testesülne meg.

Manapság a Németországban mindjobban konszolidálódó modern kultúra befolyása alatt a Böcklin befejezte és általa a tökélyre vitt kompromisszum elleni visszahatás teljes folyamatában van. Egyik oldalon a monumentális és dekoratív alkotó erők képviselői válnak ki és az arhitekturával való ritmikus együttműködésre törekszenek. Ezeknél a fényképező készülék,

mint műszer, nem jön tekintetbe. Mert ezek nem törekszenek a természet leképezésére, hanem felületeknek, vonalak és színek képezte ritmikus tagolására. S ha Clausewitz a háborúról azt mondta, hogy az «a politikának más eszközökkel való folytatása», úgy erről a művészetről viszont bátran állítható, hogy «az arhitekturának más eszközökkel való folytatása». Ennél ugyanis a természetes formák elméletileg teljesen nélkülözhetők; vonalak és színfoltok alkotta ritmus már magában véve is célhoz vezethet. Ha természetes formák is belevonatnak, akkor az pusztán a ritmikus tagoltságnak segédeszközeként és hordozójaként történik. Itt tehát nincs a fényképező részére érvényesülésre alkalmas tér.

A másik oldalon az «abszolút» festők tömörülnek, a Manet-k, Whistler-ek, Liebermann-ok. Ezek teljesen felmondják a dekoratív elrendezéssel való természetellenes szövetséget és teljesen annak a szükségletnek alapjára állanak, a melyből művészetük fakadt. A nagyváros érzéki lakója, a természettől, a mezőtől és erdőtől, a rónától és bércektől, a mezítelen testtől és a fénynek változatosan hullámzó, mindenre kiterjedő fenségétől elszakítva és éppen ezért az utána való égő vágytól gyötörtetvén, a távoli természetnek lehetőleg hű, finoman és buján látott, lehetőleg erőteljesen, mélyen és egyénien átértzett képeivel óhajtja magát körülvenni. Bennük, általuk nemcsak látni, de *átélni* óhajtja a természetet. Az abszolút festés nagy mesterei Rembrandt óta ecsetjükkel és írónjikkal ez izzó vágyunk *minőségileg* teljesen megfeleltek. De nem egyúttal *mennyiségileg* is. És akinek nem volt elegendő, oly sok pénze, hogy ily festményeket, radirungokat vegyen, arra volt utalva, hogy muzeumokban és kiállításokban röpké percekig keresse azt, a mi után lelke naponta és mindenkoron vágyott. És ezek voltak a legtöbbben. És igen gyakran a legfinomabb ízlésűek is. A modern életnek intenzív életmódja, munkássága azonban egyre jobban és jobban korlátozta őket e vágyuk kielégíthetőségében; kellett tehát, hogy «olcsóbb» és mennyiségileg bőségesebb termelési alakzat találtassék. És a *fényképezés* meghozta azt, a várva-vártat.

(Folytatjuk.)

Azokat, kik képeiket közlés vagy bírálat végett lapunk szerkesztőségéhez beküldik, arra kérjük, hogy a legkifogástalanabb kivitelű, nem pedig elrontott, aranyfürdőben vagy előhívóban agyonnyomorgatott másolatokat juttassanak hozzánk, mert csakis kitünő másolatokról készíthető jó klisé, már pedig a szép reprodukció valamennyink közös érdeke. Azonkívül még arra kérjük, hogy a kép hátára nevüket, pontos lakcímüket, valamint a kép címét tentával feljegyezni sziveskedjenek.

Impressziók a nemzetközi tárlatról.

— Sorozatos ismertetés. —

IV.

Budapest, 1905. október.

Degenfeld-Schomburg Ottó gróf ezúttal először lép a nyilvánosság elé. S erre teljes jogot ad neki az az egyetlen kép, melyet «Halászbárkák» címen (274) e tárlatra küldött. Különösen megkapó e hangulatos, szép felhőzetű s érdekes beállítású képnek régiesen üde, mélységes kék színe, mely a Rafael-i iskola háttéréinek azurkék egére emlékeztet. Kissé merész e színválasztás, de felettébb eredeti felfogásról és színkeverési talentumról tevén tanuságot, egyúttal nagyon érdekes is. Annál nagyobb kár tehát, hogy e szép technika az alapfelvételnek ferde beállítása és így a dült vonalak következtében csorbát szenved. És sajnáljuk azt is, hogy a szerző több képet nem állított ki, és így nem áll módunkban teljes áttekintést nyernünk munkásságáról.

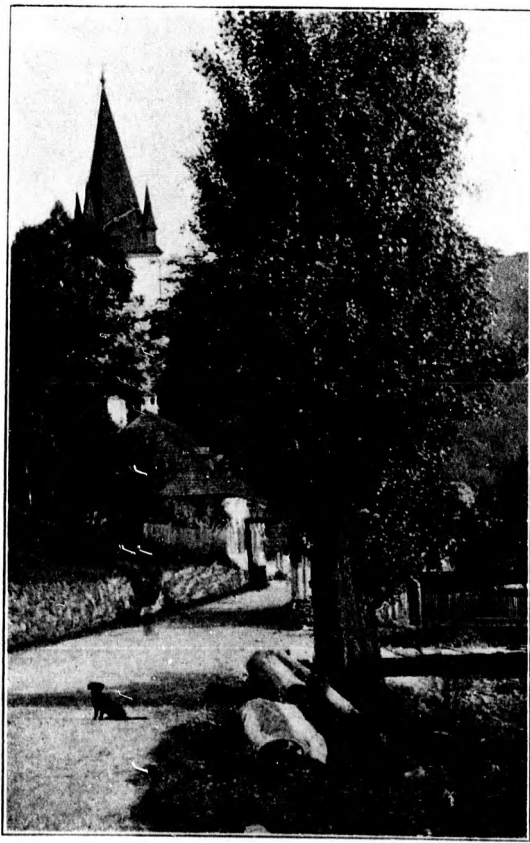
Romeiser Ferenc mint, «Az Amatőr» növényéke és szorgalmas munkatársa olvasóink előtt nem ismeretlen. Annál inkább jól esik nekünk, hogy gyorsan fejlődve és megizmosodva olyat alkot immár, a mivel a külföldön (Franciaországban) is elismerést aratott. Így azzal a képével, mely most «Vihar előtt» címmel (277) a nemzetközi tárlaton szerepel. Vöröses esti fény ömlik el e hangulatos brómezüst képen, egén, a távoli hegyeken és a tengernek zöldes szürke hullámain. A brómpapír kitűnő színezésének lehetőségéről számol be többek közt e felette hangulatos kép tehetséges szerzője, a kitől még sok szépet várhatunk.

Petrik Albert is «Az Amatőr»-rel együtt fejlődött. Nemes ambíciója, kitartó szorgalma, — melyet azonban finom esztetikai érzék és képzettség támogatott, — rövid idő alatt odaemelték, a hol most a legteljesebb joggal foglal helyet: az ország legkiválóbb amatőrei közé. Képei közül legkiválóbb a «Sütkérező bolgár fiú» (269), ez az érdekes «plainair» tanulmány, de nagyon érdekes és heliogravürszerűen hat a «Késmárki utca» is, a melyet már lapunk 23-ik számában is ismertettünk volt (270). De többi képei is, melyek egytől-egyig krem-alapú brómezüstpapíron készültek (271, 272, 273), sikerültek. Ellenben üres fehérségeinél, de egyébként is leggyengébb a 270. számú. Ámde, hogy Petrik Albert még felette szép jövővel és munkássággal kecsegtet, bizonyítják a hozzánk beküldött legújabb képei is.

Kiss Zoltán érdemes munkása a magyar amatőrfényképezésnek, a ki tollal is szolgálja annak nálunk még mindig felette elhanyagolt

ügyét. De kitűnő művész-fényképező is. Képei közül, melyek a külföldön is sok sikert arattak és fognak még aratni, — mint a *Fotografia* című lapnak októberi számából értesülünk — a tárlatnak egyébként sok esetben túlságosan «toleráns» zsürije néhányat teljesen méltatlanul visszautasított. Ilyen volt az is, melyet mi annak idején «Holdvilágos éjszaka» címmel kiadtunk és a melynek művészi kvalitásait *ellfogulatlan* szakértő meg nem tagadhatja. «Baromfietetés» c. képét (150) legutóbb is bemutattuk olvasóinknak és úgy ez, mint a «Balaton vizén» c. (251) a vizen uszkáló kacsákat őrző, ruhácskáját emelgető mezítelen lábú kis parasztlánykájával magyaros zamatú felette kedves, népies zsánerkép.

Kellner Jenő nevével is mintha először találkozoznánk a tárlatokon. Pedig tehetségéről és érdekes egyéniségről beszél nekünk az a kép, melyet a szerző «Modell egy madonnaképhez» címen állított ki (255). E szépen megkomponált, helyesen beállított, eredeti felfogású és szép világítású figurális kompozíció egyúttal urannal kitűnően színezett vöröses-barna brómezüstnagyítás, «Őszi esthangulat a Dunán» c. képén (254) a királyi várpalotának szilhuettje, a sötét égbolttól jóformán csak egy gyenge féltónussal sötétebb árnyalattal válik el s az égbolt borongós felhőivel, a part alatt sötétben hömpölgő hullámaival az esthangulatnak teljes illuzióját kelti. «Erdőrészlet»-e (253) azonban nyugtalan, határozott témát nélkülöző voltánál fogva bizony kissé gyenge, de

Nyárfa, Csellák és Lipták, Dóczyfűrész.

ez is, mint az esthangulata szépen színezett bromezüst nagyítás.

Író Pétert eddig csak a *Lechner's Mitteilungen* c. bécsi amatőrfényképezési folyóirat műlapjaiból ismertük. De előnyösen. Most hazatérve a hazaiak számát gyarapítja ismét. Első ízben az első nemzetközi tárlatunkon ugyanis kiállított egy a zongora mellett ábrándozó leánykát, de azóta Író — sokkal jobb képíró lett. «Napsugarak búcsúja» c. gumminyomata tűnik fel nekünk először. Ime végre egy *hangulatos alpesi* tájkép, mely nem «ánsix», nem sablón és nem hagy hidegen. S ezért sokkal többre tartjuk akár Feledi Dezső hasonlótárgyú kisebb méretű, akár pedig a Paul Benesch (Graz) óriási kartonjánál. Az «Erdő szélén» c. képen (257) a teljesen különálló és a képbe sehogy sem illő más színű (sárgás) ég — nézetünk szerint — művészietlen és így hatást lerontó. Csinos, igénytelen témája dacára, az «Utca Pilisszántón» című képe is (258).

Kárász Gézáról mi tudjuk legjobban, hogy mit tud és hogy tudását lapunkkal haladva mily rövid idő alatt szerezte. Szorgalmasan kérte ki tanácsunkat és okult belőlük. Buzgón tanult és talentuma lévén, — *nem hiába*. És a zsüri *jóvoltából* alkalmunk van e gyors fejlődésre szemléltetőleg is reámutatni. A «Tisza partján» c. képe kezdetleges technika, sok sok belemázolt pótlással és mégis világos, nagy, üres foltjai (főleg a vízben), a tájékozatlan, tudatlan amatőrt, ellenben «Az utolsó emlék» c. figurális kompozíciója az önálló felfogás, előre megkoncipiálás, a poetikus gondolatnak testté öltése, finom meseszövése, de ugyanabban a materiában (brómezüstpapiroson) való kész technikája által becsületére válnék sok-sok e műfajt kultiváló ismert külföldi művésznek is. Miért volt hát szükség arra, hogy e szép alkotása mellett, a minden szakértő elitelő kritikáját kihívó kezdetleges kontárkodása, vagy legalább is szárnypróbálgatása nyilvánosság elé kerüljön? Ha csak arra, hogy lapunk *nevelő hatása* ékesen dokumentáltassék, úgy e célt teljesen elérte a zsüri. Mi köszönjük. De szenved a magyar rész általános és a Kárász mester egyéni nivója is. És ily árat adni az elismerésért, a *köz* nevében, mi sajnáljuk leginkább.

*

A «Fotografia» — a nemzetközi tárlatról.

«... Áttérve a kiállítás képanyagára, konstatáljuk, hogy nem csak a hazai, de a külföldi kiállítók művei között is több olyan darab található, a mely bizony nem képez «önálló esztetikai becsülettel bíró művészi alkotást», felsorolhatók e képeket, de nem tesszük két oknál fogva; legelsőbb azért, hogy ne vegyük ezzel kedvét az egyébként talán tehetséges és törekvő magyar amatőröknek, a kik elvégre is nem

tehetnek arról, ha a zsüri művészi tudásával megtalálta képeikben a «művészi alkotást»; másrészt — úgy gondoljuk — bizonyára rá lett már irányítva a zsüri figyelme eme művészi termékekre.

Azt vagyunk bátrak megtudakolni, hogy hát, lett legyen ez egy kis művészi botlás, a melynek eredete talán egy kis felületesség; (a tudás fogyatékoságát nem tudom és nem akarom feltételezni), avagy a visszautasítással nem akarták megbántani a külföldi kiállítókat, a kikre a jövőben is számítanak; no meg aztán itthon azokat a jó fiúkat, a kiket mindannyian ismernek és szeretnek. Hát nálunk így készül a nemzetközi művészi kiállítás!

Ilyen volt az első is, a melynek történetéből megemlítjük, hogy nem fogadtak el akkor egy képet, egy ismert jó nevű amatőr munkáját; kinek azonban az a képe már előzőleg máshol kiállítva volt, a hol első díjat nyert. Ez az amatőr, a ki azóta is egyik ismert jónevű amatőrünk, nem is küldött azóta képet a Photo-Club kiállítására: de sőt utóbb a Club kötelékéből is kilépett.

Ehez hasonló dolog most is megesett, nem mással pedig, mint e sorok írójával. Nincs mit szégyenkeznünk s nem csinálunk titkot a dologból; tudatában vagyunk annak, hogy egyik-másik munkánk ér-e valamit vagy semmit; a zsüri bírálatairól pedig, nemcsak nekünk, de immár igen sokaknak megvan a maga véleménye.

Nos hát, mi 5 db. képet küldtünk be a kiállításra, egy ezek közül aquarellszerűleg átfestve lévén, számítottunk arra az eshetőségre, hogy ez nem fog fénykép gyanánt elbíráltatni, maradt hát még négy. A négy között volt egy nagyobb színes gumminyomatunk «Holdvilágos éjben» című képünk, a mely, mellesleg megemlítve, az elmúlt évben külföldi tárlaton volt kiállítva és a melyet reprodukcióban több lap közre is adott. Nos hát a zsüri ezt nem találta kiállíthatónak. Nem mint sérelmet említjük ezt fel; csak illusztráljuk a zsüri tevékenységét s hozzáfűzzük e dologhoz még azt is, hogy másik két képünket, a melyeket mi kisebb értékűnek tartunk, elfogadták és ki is állították.

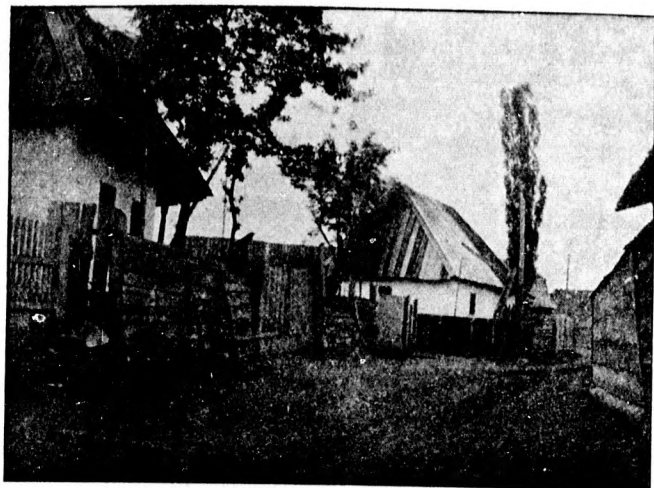
Ezzel a zsürivel szemben a tudás nem szükséges, a szerencse a fő!

A Photo Club tevékenységével szemben *mina nagyobb hullámokat ver az általános elégedetlenség; a mely végre is komoly akcióra fogja készíteni az elégedetlenek folyton növekedő csoportját, hogy az egye-ülést ezen egyesület keretén kívül találhassák meg.* — K.

Csend.

Wertheim Pál, Székesfehérvár.

Csendes utca. Bárány Imre. Gyergyószentmiklós.

Fényképezési eljárások.

Gyengítők. Különböző negativekben különféle gyengítőkre van szükségünk. Mert lehetséges, hogy egyszer az egész negatívnek általános, máskor pedig csak egyes túlfödött részek, legyengítése válik szükségessé. Ezért helyénvalónak tartjuk, hogy a «Fényképezési Szemle»-ben közölt következő gyengítő-recipeket olvasóinkkal *mutatványképen* megismertessük.

* Farmer-féle gyengítő. (Vörös vérlúgsó.)

100 gr. víz
20 « vörös vérlúgsó.

Ez eltartható oldatból néhány cseppet 100 gr. víz és 10 gr. alkénessavas-nátron oldatába teszünk. A gyengítendő lemezt folytonosan mozgásban tartva dolgozunk. Mennél több vörös vérlúgsót alkalmazunk, annál ellentétűsában működik a gyengítő, mindazáltal a gyengítés *általános* hatását. A lemezek (brómpapirképek) közvetlen a fixáló fürdőből tehetők a gyengítőbe, utána azonban alapos mosás következék.

Ammonium-persulfat gyengítő papirnegatívokhoz. Mindenekelőtt a nátron utolsó nyomaival távolítandók el ismételt és alapos mosás útján. A negatív (papirkép) azon nedvesen kerül a következő fürdőbe:

100 gr. víz
3 « ammonium-persulfat.

Elérvén a kívánt fokot, a kép 10%-os alkénessavas-nátron- vagy kénessavas nátronoldatba kerül. Bö és alapos mosás fejezi be az eljárást. E módszer akkor alkalmazandó, ha a kép bár helyesen volt exponálva, de keményre volt híva. *Főleg a keményen fedett helyekre hat.*

Agfa gyengítő. Egyetlen porból álló szer, mely vízben 1:10 arányban feloldva, kész, tisztán dolgozó gyengítőt ad. A gondosan mosott lemez nedves állapotban teendő a fürdőbe, elérvén a kívánt eredményt, újabb mosásnak vetjük alá a lemezt vagy papirképet. Pora jól tartható, oldata csak egyszeri használatra való.

*
Fátyol megszüntetése A hydrochinon által gyakran okozott zöld vagy sárga fátyol eltüntetésére a negatívot vagy diapositívot a rendes fixáló aranyfürdőbe tesszük. A fátyol rögtön eltűnik és az árnyékok szép feketedése mellett a lemez tisztasága tetemesen javul. (Fényképezési Szemle).

Vászon- és selyemképek. Az utóbbi időben a figyelem arra is irányult, hogy miként lehet fényképeket *díszítési és reklámcélokra* felhasználni. Ebből az alkalomból említendő meg a vászonra és selyemre másolt képek. Manapság az ilyen képek előállítására a legcsekélyebb nehézséget sem okozza, mert egyes cégek a vásznat és a különféle selymeket a celloidon, aristo, sőt a brómezüst papírokéval azonos emulzióval preparálják. Ezekkel azután különféle színezések által igazán művészi másolatok érhetők el. Speciálisan nagyítási célokra szolgálnak az u. n. fényképezési vásznak, melyek rendszeresen brómezüst-zselatin emulzióval bevonva kerülnek forgalomba, tehát éppen úgy kezelendők, mint az előhívó-papírosok. A kezelésnél előforduló kisebb eltéréseket feltüntetik az illető utasítások, melyeket a gyárosok minden csomaghoz mellékelnek. Nagyon ajánlatos mindenkor friss anyagot felhasználni és a megvásárolt szövetet nem soká tartogatni, hanem lehetőleg rövid időn belül feldolgozni. Vigyázni kell nagyon arra, hogy a kész kép nedves helyre *ne* kerüljön, mert az elsárgulást és foltok keletkezését vonja maga után. A jól sikerült képeket szépen lehet felhasználni könyvek bekötési tábláihoz, dobozokhoz, kisebb párnákhoz, stb.-hez. Legjobban hatnak a szürke és barna színek. Egyébként egyetlen kísérlet meggyőzi az érdeklődőt a dolog hasznos és életrevaló voltáról. F. J.

Használt üvegedények és palackok tisztítása. Ha bárminő ujonnan elkészített oldatot el akarunk tenni, kell, hogy az e célra szolgáló üvegedények, illetve palackok teljesen tiszták legyenek. Számtalanszor fordul elő az eset, hogy a folyadékból, a mely soká állott, iszapszerű folyadék rakódik le az üveg falára és fenekére olyannyira, hogy azt nagyon nehezen vagy sehogy sem bírjuk eltávolítani. Megtörténik az is, hogy a látszólag tiszta üvegben az előbbeni oldatból oly réteg rakódott le, mely az új oldatra káros hatással van; miért is ajánlatos az üveg-, illetve edénytisztításra éppen olyan gondot fordítani, mint a milyen a fényképezés valamennyi eljárásánál szokás és szükséges, annál inkább is, mert jó tisztítóanyagokban nincs hiány. Legalkalmasabb e célra a szóda- vagy ecetsavas-nátronoldat, mely a követ-kező módon készíthető el:

500 ccm. vízben feloldandó
8—10 gramm szóda vagy 50 gr. ecetsavas nátron.

A tisztítandó üveget vagy megtöltjük tisztítófolyadékkal, vagy beléje öntjük. Rövid idő múlva látnivaló lesz, hogy az üledék, különösen a zsiradéktartalmú teljesen feloldódott. Most már nem marad egyéb hátra, mint hogy az üveget tiszta vízzel alaposan kiöblítsük. A szódaoldat igen soká eltartható és célszerű 1—2 litert készen tartani.

Azon üvegedények és palackok tisztítására, a melyekben zsiradék vagy olajanyag volt eltéve, legalkalmasabb a fűrészpör. Öntsünk vizet a fűrészpörrel megtöltött edénybe és rázzuk föl erősen. Ha ez nem vezet kellő eredményre, akkor tegyünk egy kevés kettedchromsavas kaliumot hozzá és öntsünk rá koncentrált kénsavat, jól eldugaszolva rázzuk föl, végül öblítsük ki alaposan. *Megjegyezzük, hogy a kénsav erősen maró mérge, miért is nagy elővigyázattal kezelendő.* Nagyon kell ügyelnünk arra is, hogy a palackba, melyben kénsav van, valahogy vizet ne öntsünk, mert nagyon könnyen felrobban. *Mindig vízbe öntsünk kénsavat, de soha vizet kénsavba.*

A nyers sósav is igen jó üvegtisztító szer. Használatkor keverjük egyenlő mennyiségű vízzel, töltjük meg vele az üveget és hagyjuk állni rövid ideig. Természetesen alapos mosás el nem mulasztható. F. J.

Cerisulfat gyengítő. *Egyenletesen* hat a lemez teljes felületére s így mindazon esetekben ajánlatos használata, ha a negatív túlságos fedettsége mellett az árnyékok és világosságok közötti arány helyes ugyan, de a másolás csak lassan történhetnék. Recipeje:

100 gr. víz
10 « cerisulfat
4 köbcentiméter kénsav.

Uj lapfejünk. Lapunk mult és jelen száma új belső lapfejjel jelent meg. Szerzője *Markó István*, művész-amatőr-fényképező, lapunknak legújabb munkatársa. A lapfejnek sikerült, igazán artisztikus voltának kiemelését, saját belső munkatársunknak különös dicséretét mellőzni óhajtjuk. Felesleges is, mert a munka dicséri a mestert. Ámde e lapfejnek keletkezése, megcsinálásának módja bizonyára érdekelné fogja olvasóinkat, ha eláruljuk, hogy az a fényképezés és rajzolás művészete összekapcsolódásának terméke. A szfinxnek modelljéül az Operaház előtti szobormű szolgált. Ezt illesztette bele munkatársunk a már jólevele megfogalmazott lapfejbe, kiegészítve azt keze rajzával. Erre nézve közöljük a mesternek következő — a lapfejet kísérő — sorait: «A szfinkszszel, melyet az Operaház homlokzatáról fényképeztem le, a művészetet, a felkelő nappal pedig a fényképezést, másrésztől azt akartam allegorizálni, hogy a fényképezés már felemelkedett a művészet színvonalára, melynek eléréséért küzd az önök becses lapja hazánkban, fényt, világosságot vetve arra az útra, melyen haladva, mi hazai amatőrök elérhetjük az önök által megjelölt, kitűzött magaslatot. A szfinkszet oly világításban igyekeztem felvenni, hogy a fényt a képen feltüntetett fényforrástól nyerje látszólag. De talán hosszúra is nyúlt levelém, jobb lett volna talán megkurtítani, mert nem jó allegória az, melyet sokat kell magyarázni»...

Beérkezett folyóiratok. «Das Bild. Monatsschrift für photographische und katatypische Bildkunst» I. évf. 6. füzet. A Neue Photographische Gesellschaft A. G. Steglitz-Berlin kiadása. Tartalma a következő: 1. A német császár és a színes fényképezés. 2. Műmelléklet. 3. Színes tónusok elérése a «Lenta»-papíron. 4. Ezüst és színesfátyolok. 5. Néhány szó a sötétkamra-gyakorlatról. E kis zsebkönyv alakú folyóirat havonta egyszer jelenik meg. Egyes szám ára 20 Pf. Mutatványszámot lapunkra való hivatkozás esetén ingyen és bérmentve küld a Neue Photographische Gesellschaft A. G. Steglitz-Berlin. Előfizethető (évi 2 márka előfizetési ár mellett) lapunk kiadóhivatalában.

«Gut Licht» Zeitschrift für Amateurphotographie und verwandte Kunstzweige IV. évf. Szerkeszti H. Steinbach. Kiadja a szerkesztőség. Wien. A f. é. októberi (10-ik) sz. tartalma a következő: A motivum megvilágítása. A teleobjektivekről. Kezdőknek. A magnezium-felvételek szezonja alkalmából. Eljárások könyvekről. Előfizethető lapunk kiadóhivatalában.

Fényképszeti Szemle. IV. évfolyam. Szerkeszti és kiadja *Pejtsik Károly*. Budapest. A negyedévenként megjelenő folyóirat 2. száma a legújabb fényképezési gépeket és optikai eszközöket, lemezeket és filmeket, papírokat és vegyi szereket ismerteti, de érdeklődésre főleg az a nagy mennyiségű recipe tarthat igényt, melyekből mutatványképen mi is közlünk néhányat lapunk mai számában. A kitűnő cég legutóbbi megjelent kimerítő és minden irányban tájékoztató bő terjedelmű és minden jelentékenyebb újítást felölelő árjegyzéke e számhoz hozzáfűzve jelent meg. Az egész hatalmas füzetet számos, főleg a kiadó cég üzletének berendezésének, valamint a különféle lemezekkel készített felvételeknek sikerült reprodukciói tarkítják. Érdeklődőknek lapunkra

való hivatkozás esetén ingyen és bérmentve küldi meg a kiadó: *Pejtsik Károly*, fotoszaküzlet IV., Városház-utca 1.

Lechners Mitteilungen photographischen Inhalts. Kiváló szakírók közreműködésével szerkesztett havi folyóirat. A szeptember 15-én megjelent utolsó szám tartalma a következő: K. *Siebenstern*: A modern pigmentnyomás. A «Luna» papiros előhívásáról. — A fényképezés mint detektív (mutatvány). — A «Vega» telefot. — A szkioptikon színházi alkalmazása. — Dr. C. *Stürenberg*. Erőteljes negativeknek lemezeken és negatív papírokon való előhívása. Apró közlemények. — A füzetet több, *Dührkoop*nak, a híres hamburgi művésznak számos kitűnő arckép- és más figurális tanulmánya díszíti. Előfizetési ára egész évre K. 3.— Előfizethető úgy a kiadó cégnél, mint lapunk kiadóhivatalánál is. Lapunkra való hivatkozás esetén a cég *R. Lechner (Wilh. Müller)* Wien, I., Graben 31. mutatványszámot ingyen küld.

Sentol. Új szer fátyolkeletkezés ellen. A legtöbb negatívfátyol abban rejlik, hogy — főleg nagyon érzékeny, erősen ezüsttartalmú lemezeknél — a lemez rosszul kezeltetett a sok alkalis anyagot tartalmazó előhívóban. Mennél érzékenyebb, azaz mennél több ezüstöt tartalmaz a lemez, annál könnyebben keletkezik fátyol rajta. Leginkább pillanatképeknél és gyengén exponált lemezeknél fordul elő, midőn ugyanis az erősen alkalis rapid-előhívóval mintegy nem létező részleteket akarunk kiereszkolni. Ezen igyekszik segíteni egy új találmány: a *Sentol*. Előhívás előtt betesszük a lemezt és 2—10 percig áztatjuk benne. Alapos *Sentol*-fürdő, legyen az azt követő előhívás bármily hosszú is, teljesen kizárja bármilyen fátyol keletkezését. Minthogy utazások alkalmával készült képek legnagyobb része pillanatkép, azért a *Sentol*ra leginkább azok az amatőrök vannak utalva, kik felvételeik legnagyobb részét útközben eszközlik. A *Sentol* feltalálójának és egyedüli elárúsítójának címe: *Gustav Kamm, Halberstadt, Hoheweg No. 48*. Ára: $\frac{1}{5}$ liter M. 0.50, $\frac{1}{2}$ liter M. 1.—, 1 liter M. 1.50. Használati utasítást minden üveghez mellékel a feltaláló cég.

Vilmos császár és a színes fényképezés. Köztudomású, hogy a német császár igazi «Kultur-Mensch», a kit minden érdekel. A modern technikai vívmányok csak úgy, mint a művészet és irodalom. Újabban a fejlődő és a megoldáshoz közelgő színes fényképezésnek problémája izgatja. Alig hogy a Neue Photographische Gesellschaft (N. P. G.) a színes fényképezés céljaira műtermet nyitott, a császár elrendelte, hogy a királyi palotának belső termeit, freskóit, berendezéseit stb. lefényképezzék. Két hét előtt azután *Schwarz Artúr* az N. P. G. vezérigazgatója mutatta be e felvételek eredményét Vilmos császárnak egész családja, Bülow herceg birodalmi kancellár és nagyszámú előkelő vendég jelenlétében. E színes felvételek az összes jelenvoltaknak tetszését és elismerését nyerték meg, a császár pedig örömet fejezte ki a felett, hogy végre mégis német cégnek sikerült a színes fényképezésnek sokat vitatott problémáját megoldani.

Adás — vétel — csere. Eladó keveset használt kézi kamara Mentor II. redőnyzárral, idő és pillanat Goerz B/l. F. 4.5 objektívvel 3 db. kettős kazettával és táskával, ára 200 korona. Cím: *Steiner Rezső*, Lipót-körút 31. Takarékpénztár.

Eladó. Egy kitűnő 9 × 12-es Ideal Busch (zsebbe tehető) fényképező készülék, igen jó dupla Rectiplanattal három kazettával és a hozzávaló táskával 80 koronáért. Cím a kiadóhivatalban.

Műterem- és művészi lakberendezésekhez nélkülözhetetlenek a finom, színdús szőnyegek. Ilyenek vásárlásánál legmegbízhatóbb céggként ajánlhatjuk a *Stein Vilmos és Fia* céget Budapesten, V. Erzsébet-tér 16. sz. alatt.

„AZ AMATŐR“

1904 október 1-től 1905 októberig (I—II. évfolyam.)

Szerkeszti

Kohlman Artúr dr.

Tartalomjegyzék.

Összeállította: Falk Richárd.

(Az oldalszámok előtti római számok a füzetek számát jelentik I—VI-ig, miután a futólapszámolás csak a VII. füzetnél kezdődik.)

1. Műmelléletek, színes képek.

Bachmann H. dr.	Téli táj	281 old.
Barton Mrs.	Tavaszi dal	305 "
Dühren I.	Tanulmányfő	185 "
Erfurth Hugó.	Arcképtanulmány	249 "
Eszterházy Mihály gróf.	Háborgó tenger	49 "
" " "	Hullámverés	283 "
Evans H. Fred.	Lépcsők a sekrestyéhez	201 "
Forgách István gróf.	Szántás-vetés	VII. 3 "
" " " és		
Junga Sebő.	Ki a legény a csárdában?	129 "
Gámán Dezső.	Erdőzúgás	V. 1 "
Haranghy György.	Olvadás	113 "
Izabella kir. hercegnő.	Erdőmélyén	VII. 1 "
" " "	Poezis	32 "
Jezsek József.	Tanulmányfő	217 "
Katona Nándor.	Zerge a magasTátrában	III. 1 "
Kelemen Lajos dr.	Magdolna	I. 1 "
Kohlman Artúr dr.	Vázlat	97 "
" " "	Uj Madonna	281 "
Lusche Max.	Táj	233 "
Müller A. Bertalan.	Tündérgert	VI. 1 "
Nagy Gyula.	Rembrandt-tanulmány	81 "
Novomeszky Imre.	Alkonyat	IV. 1 "
" " "	Június	65 "
Schwarz Hanni.	Körbe-körbe	153 "
Simkó József.	Vitorlása tengeri öbölben	169 "
Tóth Béla.	Szerecsen javasasszonyok	II. 1 "
" " "	Lux Terka	129 "
" " "	Idyll az erdei kútnál	265 "

2. Képek.

Ágoston Béla.	Libapásztorok	269 "
" " "	Naplemente	272 "
" " "	Körbe-körbe	273 "
Alvinczy Roland.	Esthangulat	253 "
" " "	A kis libapásztor	255 "
Arning E. dr.	Eső után napsugár	193 "
Bachmann H. dr.	Via Appia	186 "
Ballance G. R.	Téli utazás	38 "
" " "	Téli rege	93 "
Balogh Rudolf.	Mármarosi amazon	101 "
" " "	Hegyi legelőn	104 "
" " "	Téli hangulat	105 "
" " "	Jég a Dunán	123 "

Bán Dezső és Révész

Zoltán.	A nyomor Madonnája	34 old.
Bárány Imre.	Csillogás	207 "
" " "	Elhagyatva	208 "
" " "	Víztükör	218 "
" " "	Pusztuló fenyves	310 "
Blount Dávid.	The Crinolin	290 "
Brandelow W.	Ábránd	238 "
Busch Endre.	Hattyúk	III. 10 "
Colby Glen.	Erdő csendje	83 "
Cs. Cseley Elemér.	Erdei út	107 "
" " "	Próbafürdés	219 "
Dely István.	Tavaszi árvíz	162 "
Demachy Róbert.	Táncosnő	307 "
Dóczy Péter báró.	Lovranai temető	89 "
Dravetzky Elemér.	Felvidéki tópart	III. 10 "
" " "	Hazatérés	120 "
Dreyschock Sándor.	Tavaszi fuvalom	VI. 6 "
" " "	Nyíres	VI. 6 "
Dührkoop R.	Régi emlékek	225 "
" " "	Komaasszonyok	306 "
Ehrhardt Ottó.	Csend	237 "
Ehrlich János	Tavaszi verőfény	103 "
Eszterházy Mihály gróf.	Csendélet, tanulmány I.	2, 3, 4 "
" " "	arcképe	I. 4 "
" " "	Nyílt tengeren	I. 5 "
" " "	Aspanyoltengerparton	IV. 3 "
" " "	Csendélet	VII. 4 "
Evans Fred.	Templom belseje	295 "
Fekete Géza.	Falurészlet	258, 299 "
Feledi Dezső.	Dunaparti részlet	il. 4 "
" " "	Esthangulat	288 "
Fischer-Schneevoigt-Siri.	Az első szálló	205 "
" " "	Szállófürtök	209 "
Forgách István és Junga Sebő.	Húsvéti báránycsák	137 "
Forgách Károly gróf.	Arabs nő	55 "
" " "	Kairói részlet	75 "
Forrai József.	Nagymosás	93 "
" " "	Libák	266 "
" " "	Csónakázás	268 "
" " "	Ki a legény a gyepen?	270 "
Fredriksen Carl.	Tájkép	312 "
Freund Zoltán.	Nyugalom	VII. 5 "
Gámán Dezső.	Naplemente	IV. 5 "
" " "	Mócok	VI. 9 "
" " "	Szamos partján	VI. 10 "
" " "	A megrögzött pálinkás	51 "
" " "	Régi emlékek	72 "
" " "	A vályunál	192 "
Gámentzky István.	Galambtetés	V. 8 "
" " "	Abbaziai móló	77 "
Gara Rezső dr.	Sétalovaglás	110 "
" " "	Tehenek a karámban	121 "
" " "	«?»	122 "
Gencsy Gyula.	Hidegvíz-kúra	250 "
" " "	Pax	222 "
" " "	Arács romjai	311 "
Glosz Lajos.	Gyermekbál a cigánytanyán	195 "
" " "	Csend	69 "
Grosz Dezső.	Rekruta	108 "
Halász Henrik.	Viharos éjszaka	II. 10 "
Haranghy György.	Olvadás	289 "
" " "	Este	299 "
Herkommer Hubert.	Édes apám	I. 9 "

de fotózi

<i>Hollyer Fred</i>	Miss de Sylva... II. 8.,	286 old.	<i>K. Jeszenszky Lajos.</i>	Az első tavaszi vasárnap	délután	100 old.
<i>Horváth Dezső.</i>	Rügyező fák II.	5 "	<i>K. Lippich Elek dr.</i>	Mezőkövesdi család VII.		14 "
" "	Velencei paraszt a		" " " "	Balatoni est VII.		15 "
" "	kocsmában	40 "	" " " "	Merengés		296 "
" "	Tópart 42.,	50 "	<i>Laczkó Gusztáv.</i>	Erdőrészlet III.		5 "
" "	Vadvirág	68 "	<i>Lázár Elek dr.</i>	Vályunál VI.		2 "
" "	Vizi séta	102 "	<i>Löwy Alfréd.</i>	Tengeri hajnal		224 "
<i>Horváth C. Guido.</i>	Dunakeszi idyll	35 "	<i>Magyar Rosenberg Emil.</i>	Női arckép I.		7 "
" " "	Falu végén van egy ház	35 "	" " " "	Tanulmányfej I.		8 "
" " "	Tavaszdik	148 "	" " " "	Tavaszi hangulat I.		10 "
" " "	Tehenek fürdőzése	255 "	" " " "	Pusztulás V.		4 "
" " "	Tehenek a kútnál	310 "	<i>Mariay Ödön.</i>	Tót szekér		82 "
<i>Horváth Emil.</i>	Egy bájos leányka	170 "	" "	Fontos ügy		87 "
<i>Horváth Péter.</i>	Fűzfa	271 "	" "	Öreg templom a Szepes-		
<i>Hruska Gyula.</i>	A kis Lenczi VII.	23 "	" "	ségben		98 "
" "	Erdei idyll	234 "	" "	Cicák		125 "
<i>Hubenay József.</i>	Castor és Pollux I.	9 "	" "	Váratlan segítség		142 "
<i>Izabella kir. hercegnő.</i>	Víztükör VII.	17 "	" "	Az első szivar		158 "
" " "	Tópart VII.	18 "	" "	Fürdőző társaság V.		7 "
<i>Jesch Aladár.</i>	Nyugovóra	289 "	<i>Marschall J. dr.</i>	A föld népe		8 "
<i>Jezsek József.</i>	Női arckép	235 "	" " " "	Téli táj VII.		24 "
<i>Joanovich Pál dr.</i>	A San Marco I.	6 "	" " " "	Télvíz		41 "
<i>József Agost kir. herceg.</i>	Bussana VII., 13.,	19 "	" " " "	Toalett		241 "
" " " "	Vihar a tengeren VII.	16 "	" " " "	Májkövidék		251 "
<i>Junga Sebő.</i>	Nyugdíjban	8 "	" " " "	Arcképe III.		6 "
" "	Vitorlások a tengeren	10 "	<i>Mayering Károly</i>	Virágfakadás VII.		20 "
" "	Karácsonyigondolatok VII.	20 "	<i>Móricz Aladár.</i>	A kis kíváncsi		76 "
" "	Mégsejőn a felváltás VII.	21 "	" "	A titok		88 "
" "	Állj! Ki vagy?	22 "	" "	Felvidéki tanya télen		87 "
" "	Vásáron	22 "	<i>Mozolovszky Sándor.</i>	Fejléc		107 "
" "	Kényelmetlen ülőhely	84 "	" "	Merengés II.		3 "
<i>Kankovszky Evin.</i>	Részlet Veneziából	114 "	<i>Müller A. Bertalan.</i>	Magány VII.		27 "
" " "	A kovács	147 "	" " " "	Báránnyok a legelőn		211 "
<i>Kárász Géza.</i>	Tavaszi	108 "	<i>Minich Samu.</i>	Kaszálók		221 "
" "	Idyll	115 "	" "	Szeret, nem szeret		222 "
" "	Olvadó hó	117 "	" "	Májfakítáncolás		239 "
" "	Itatás	123 "	" "	Nilusi részlet II.		6 "
" "	Delelő	140 "	<i>M. Beck Ilona.</i>	Királysírok II.		7 "
" "	Tavaszi estszürkület	221 "	" " " "	Pihenés a sivatagban IV.		12 "
" "	Domboldal	222 "	" " " "	Elhagyott csónak		53 "
<i>Kasztner Ödön dr.</i>	Bözsoki erdei út	91 "	<i>Nagy Gyula.</i>	Hüvösvölgyi részlet télen		71 "
" " "	Farao koldusivadékai	203 "	" "	Csordakút télen III. 4.,		284 "
" " "	Zala partján	242 "	<i>Novomeszky Imre.</i>	Legelésző tehenek III.		9 "
<i>Keller István dr.</i>	A kis Robinson I.	11 "	" "	Tanulmányfej III.		11 "
<i>Kézdi-Kovács László.</i>	Emke fiam III.	3 "	" "	Felhők IV.		5 "
" " "	Családi jelenet III.	8 "	" "	Alkonyodik IV.		6 "
" " "	Vőfélyek III.	12 "	" "	Patakpartja IV.		9 "
<i>Kiss Zoltán.</i>	Baromfitenyésztés	250 "	" "	Pihenő V.		2 "
" "	Erdei út	252 "	" "	Tájrészlet V.		3 "
" "	Holdas est	254 "	" "	Birkák VI.		3 "
" "	Holdvilágos éjben	256 "	" "	Téli táj VI.		4 "
<i>Kleintjes L. dr.</i>	Családi idyll	291 "	" "	A zúgó VI.		7 "
<i>Klopstock Károly.</i>	Tanulmányfő	60 "	" "	Téli álom		56 "
<i>Kohlman Artúr dr.</i>	Tanulmányfej II.	12 "	" "	Június		292 "
" " "	Érdekes olvasmány IV.	9 "	" "	Malom alatt		159 "
" " "	Cigányleány IV.	13 "	<i>Ossmann Adolf.</i>	Fürdés után		267 "
" " "	Athlétafő V.	6 "	<i>Oczvirk Henrik.</i>	Alkony		226 "
" " "	Madame Krysanthem V.	9 "	<i>O. Lánczy Nelly.</i>	Margareták VII.		11 "
" " "	Plakett	42 "	<i>Pálfy Mór dr.</i>	Ködös út VII.		25 "
" " "	Tanulmány 90, 160,		<i>Papp Gusztáv.</i>	Holdas éjjelen		58 "
	221, 294 "		<i>Petrik Albert.</i>	Közélgő zivatar		59 "
<i>Kórody Zoltán.</i>	A kis vasalónő VI.	12 "	" "	Tél utóján		118 "
" "	Kizárva	309 "	" "	Az utolsó hó		119 "
" "	Csengetek!	309 "	" "	Profán pulykák		132 "
" "	Keserves pillanat	316 "	" "	Késmárki kapu 146.,		285 "
<i>Kundt Marie.</i>	Tanulmányfő	191 "	" "	Báránnyok		175 "
<i>K. Jeszenszky Lajos.</i>	Alkotmányos küzdelem 66, 67	"	" "			

<i>Pfeiffer Ernő.</i>	Romantika ... V.	10 old.	<i>Timár Ödön.</i>	Esti imádság... ..	236 old.
" "	Hulló levelek ...	39 "	<i>Toborffy Zoltán.</i>	A kis öreg ... IV.	10 "
" "	Egy kis pihenő ...	179 "	" "	Csönd	176 "
" "	Hazatérő búcsúsok ...	223 "	<i>Tóth Béláné.</i>	Arabs fiú... ..	187 "
<i>Potsatko Géza dr.</i>	Szobor az erdő szélén ...	86 "	" "	Húgom	190 "
" " "	Hazafelé	106 "	" "	A lagunák városából ...	203 "
" " "	Hát igazán haragszik ? ...	188 "	<i>Tóth Ignác.</i>	Balaton naplemente... ..	315 "
" " "	Alkony	202 "	<i>Tóth Tibor.</i>	Tanúlmányfő ... VI.	8 "
" " "	Magány	234 "	<i>Vajda Barna.</i>	Kezdőművész	110 "
<i>Prokop Károly.</i>	Aratók estebédje... VII.	11 "	<i>Varga Ferencz.</i>	A csermely öreg fája... ..	70 "
<i>Prokopius Sándor.</i>	Arcképtanulmány ...	299 "	<i>Váry József.</i>	Dobsinai jégbarlang ...	116 "
<i>Raabe Gusztáv Adolf.</i>	A gémes kút ... VII.	23 "	<i>Wachtler Ottó.</i>	Tanulmányfő... ..	210 "
" " "	Egyenlőtlenkilátások "	26 "	<i>Warburg J. C.</i>	Ábránd	313 "
" " "	Rákos partján	43 "	<i>Werner Georg.</i>	Házikó	188 "
<i>Reicheln K.</i>	Várakozás	204 "	<i>Zvarinyi Lajos.</i>	Búzahordás	52 "
<i>Révész Zoltán.</i>	Boldog várakozás VI.	5 "	" "	Falu vége	54 "
" "	Jó cimborák ... VI.	8 "	" "	A befagyott Körös ...	85 "
" "	Dávid VII.	7 "	" "	Tájkép	124 "
" "	Csavargó... ..	7 "	" "	Huncutok... ..	126 "
" "	Johann	7 "	" "	Zúzvara	130 "
" "	Klajn úr	7 "	" "	Hazatérés	253 "
" "	Pistakocsis	7 "			
" "	Ferenc gondolkodik ...	7 "			
" "	Csendes délután	74 "			
" "	Áhítat	103 "			
" "	Fohász	266 "			
<i>Rittinger József.</i>	Partmenti füzek	189 "			
<i>Romeiser Ferencz.</i>	Háborgó Adria	57 "			
" "	Esthangulat a tengeren ...	190 "			
" "	Vihar előtt	308 "			
<i>Sándor Vilmos.</i>	Naplemente ... III.	5 "			
" "	Vasárnapi pihenő... III.	7 "			
<i>Schell Ottó.</i>	Kiváncsi turisták... ..	211 "			
<i>Schmidt Hans.</i>	Műteremben	131 "			
<i>Schwarcz Hany.</i>	Követhajtó uj Herkules ...	156 "			
" "	Estmagány	157 "			
" "	Iphigenia	161 "			
" "	Várakozás	172 "			
" "	A sziklavártán	173 "			
" "	Elegia	177 "			
" "	A sziklaöbölben	178 "			
<i>Simkó József.</i>	Teofil	134 "			
" "	Borongás... ..	135 "			
" "	Réti malom	136 "			
" "	Olasz falusi ház	154 "			
" "	Ökör a malom udvarán ...	160 "			
" "	Lityogó malom	268 "			
<i>Smidtkó János.</i>	Útrakészen	57 "			
<i>Struck W.</i>	Tanulmány	240 "			
<i>Südy Ernő dr.</i>	Kedves levél	277 "			
" " "	Merengés... ..	314 "			
<i>Székcács Imre.</i>	Zivatar előtt	194 "			
<i>Szilárd Béla dr.</i>	Felhőtanulmány ... IV.	4 "			
" " "	Enyelgés IV.	7 "			
" " "	Falu vége IV.	11 "			
" " "	Vajdai házörzönk... VI.	2 "			
" " "	Számadó juhász ... VII.	6 "			
" " "	A tanyán VII.	6 "			
" " "	Egy kis pihenő ... VII.	9 "			
" " "	Őszi hangulat... .. VII.	9 "			
" " "	Kutyamosás VII.	13 "			
" " "	Hízaló kúra VII.	19 "			
" " "	Erdei kútnál	36 "			
<i>Steiner Andor.</i>	Bijou és Fox	141 "			
<i>Tary Lajos.</i>	Nyárfák	155 "			
" "	Alkonyat... ..	171 "			
<i>Temesváry József.</i>	Díjbirkózás	207 "			

3. Elméleti értekezések.

<i>Cserna Rezső.</i>	Festők és amatőrök IV.	1 old.
	V., VI.	1 "
<i>Diener-Dénes József.</i>	A fénykép és művészi látóképességünk VII.	15 "
<i>Fuchs György.</i>	A festészet, fényképezés és kultúra 284.,	310 "
<i>Hadrián.</i>	A művészi fotográfálás	236 "
<i>Halasi Andor.</i>	Művészet-e a fotográfálás ? ... II.	3 "
" "	Arctanulmányok a fényképezésben ... VII.	7 "
" "	Aktfényképezés és művészet	169 "
<i>Hock János.</i>	Ünnepi gondolatok VII.	1 "
<i>Iván Ede.</i>	Amatőrök ... VI.	5 "
<i>Kelen Béla.</i>	A művészi égbolt 252.	267 "
<i>Kézdi-Kovács László.</i>	Fotografia és grafika I.	7 "
<i>Kohlman Artúr dr.</i>	Műfajok a fotográfiában I.	10 "
" " "	Művészi fotográfia... II.	9 "
" " "	Fényképezés az iskolában ... IV., 8.,	257 "
" " "	Beszámoló és zászlóbontás	33 "
" " "	Ébredés	65 "
" " "	Aktfényképezés és művészet	153 "
" " "	A művészi fénykép ...	201 "
" " "	A fényképezés tudománya	233 "
" " "	A művészi retus	265 "
" " "	A magyar amatőrök veresége	305 "
<i>Kosutányi Tamás dr.</i>	Fényképezés a gyakorlati életben	155 "
<i>K. Lipich Elek dr.</i>	A kodak hivatása ...	35 "
<i>Lakos Alfréd.</i>	Az amatőr-fényképezés	206 "
<i>Mario.</i>	Impressiók a nemzetközi tárlatról	314 "
<i>Petrik Albert.</i>	Lehet-e művészet a fényképezés ?	219 "

Előfizetési felhívás	II.	1 old.
Fekete kendő helyettesítése	IV.	14 "
Könyvekről	139., 164., 181., 243.,	275 "
Különfélék	166., 182., 199., 213., 229., 246.,	262., 276., 302.
Pártoljuk a hazai ipart		317 "
Programmunk	I.	272 "
Szerkesztői üzenetek I.	16., II. 15., III. 16., IV. 16.,	1 "
	V. 15., VI. 15., VII. 28., 44., 62., 79., 96., 111.,	
	127., 144., 167., 183., 200., 216., 232., 248.	
	264., 278., 304.	320 "
Tájkép felvétele	II.	12 "

Negatívüveg oldala	III.	13 old
Phototegia	VI.	12 "
Premo filmek		227 "
Régi lemezek, filmek használhatóvá tétele		228 "
Részleges erősítés és gyengítés	VI.	11 "
" visszatartás előhívóval		198 "
Rövid világítású pillanatképek előhívása		180 "
Sárga fátjol ellen		275 "
Savanyú rögzítő		275 "
Szárítás alkoholban	IV.	13 "
Színérzékeny lemez		138 "
Türelőhívás megakadályozása		198 "
Uj felfedezés a fotográfia terén	I.	14 "
Vidil filmek tökéletesítése		58 "

6. Eljárások.

A) Negatívok.

Agfa zsebfilm		226 old
Alexponált lemezek előhívása	III.	12 "
Ammonium perszulfát gyengítő hatása		43 "
Codoid-lemezek	VII.	13 "
Célszerű előhívása filmeknek		76 "
Egy régi erősítő		164 "
Előhívás vízőblögetéssel		245 "
Elromlott filmek felhasználása	I.	14 "
Eltörött negatívok megmentése		58 "
Erősítés aranykloriddal	VI.	13 "
" szublimáttal	I. 13., V.	11 "
Ezüstfoltok eltávolítása		58 "
Expositió mérése	228.,	245 "
" megrövidítése		246 "
Farmergyengítő		228 "
Fátyolos lemezek használhatóvá tétele	VII.	25 "
Fényérzékeny pillanatlemezek		92 "
Fényudvar ellen	43.,	180 "
Fényudvarmentes lemezek	II.	13 "
" " érzékenysége		42 "
Foltok okai és eltávolításai	VI.	11 "
Gemlemezek	II.	13 "
Gyöngítési mód		124 "
Háromszínfelvételhez forgatható kazetta		77 "
Hemera		259 "
Hólyagok a lemezen	III.	13 "
Hydrotipia	VI.	12 "
Légbuborékképződés		124 "
Lemezek erősítése		228 "
" csomagolása ujságba		316 "
Lemezek, filmek kimosása	42.,	260 "
" " rögzítése		261 "
Magas hegyvidéki felvételek előhívása	VII.	25 "
Merev negatívok gyöngítése	III. 13.	138 "
Negatívek levonása		58 "
" gyors szárítása		198 "
" másodlatának előállítása	V.	12 "
Negatívpapír átlátszóvá tétele		163 "
Negatívréteg lehuzása		246 "
" cserzése		260 "

B) Pozitívok.

Aristóképek üvegre ragadása ellen		261 old
Brómézüstpapíron színes fátjol	I.	13 "
Brómézüstképek platin színezése	VI.	13 "
Brómézüstmásolatokon meleg tónus		124 "
Celloidinpapírok lemosása		42 "
Celloidinképek előhívása		42 "
" vörös színezése		180 "
Chlorezüstmásolatok kiklórozása	III.	12 "
Chromatypia	V.	11 "
Diapozitívok készítése	V.	12 "
Ezüstfoltok eltávolítása		124 "
Ezüst másolópapír arabgummival	V.	10 "
Ezüstnyomat színezés nélkül	VI.	11 "
Felhők berajzolása		76 "
" tájképekben		260 "
Fémfénalapú aristopapír		58 "
Fényesfelületű kék nyomatok		180 "
Fényképek tojásra		138 "
Gummipapír egyenletes festékfelülete		164 "
Karminvörös képek előállítása	II.	13 "
Kettős színezés kikerülése	V.	11 "
Kohinoor papír	59.,	93 "
Külön rögzítőben színezett képek	VI.	11 "
Lainer celloidin platin-papír	III.	13 "
Lágy konturok arcképeken		228 "
Manlyféle ozotypia		59 "
Másolatok legyengítése		180 "
Másoló-papírok		107 "
Nedvesség behatása frissen színezett képekre	V.	11 "
Olajfestmény-reprodukció utánzatok		228 "
Papírok házi preparálása		180 "
Phototegia		316 "
Pigment nyomatokhoz színes átviteli papírok	VI.	11 "
" papír tartósan érzékenyített	42., 164.	180 "
" " kétszínű		163 "
" képek penészedése ellen		260 "
Platinpapíros eltarthatósága	V.	11 "
Platinképek vékony negatívról		261 "

Platinképek uranszínezése...	316 old.
Pniachromie ... IV.	13 «
Pozitívkép előállítás	246 «
Régi platinpapír alkalmazása	92 «
« pigmentpapírok	211 «
Relief-utánzatok	107 «
Színes fénykép ... IV., 13., VI.	11 «
Színváltoztató képek	245 «
Újítás platinképek előállításánál	74 «
Új másolási eljárás	91 «
Ujjnyomok kikerülése	246 «
Vízálló tükrőfény ... V.	11 «
Vöröspapiros sötétbarna világításhoz ... IV.	13 «
Zselatinképek összezsugorodása ellen...	42 «

7. Vegyszerek.

Előhívók.

Amidol előhívó ... I. 14., VII.	25 old.
« « javított...	124 «
« « gyorsmásoló papirhoz	180 «
Edinol... II.	13 «
Előhívó diapozitívekhez	212 «
Felette tartós előhívó	93 «
Hideg előhívó	246 «
Hydrochinon rodinállal	316 «
Pyrogallol előhívó	212 «
« « tartós	300 «
« és metol	300 «
Új előhívó nappali fénynél	229 «
Vasoldat tartóssá tétele	260 «

8. Apróságok.

Festékek, gépek, lencsék, stb.

Antiszeptikus szer bichromat mérgezésnél...	124 old.
Benzin és petroleum szagtalanítása	43 «
Burkolat-dobozok befolyása a lemezre	260 «
Chromogenes Lumiértöltények	59 «
Fekete tükrő	164 «
Gépek megmelegítése	93 «
Homályos lemez átlátszóvá tétele	228 «
« üveg	229 «
Írás fényes celloidinpapírra	163 «
Kenőcs sebes kézre	124 «
Legegyszerűbb savanyúfixáló-fürdő	316 «
Leggyakrabban használt vegyszerek	261., 301 «
Legújabb fényképészeti lencse...	III. 6 «
Mennyi magnéziumport használjunk?	92 «
Objektívek fényereje	II. 14 «
Oldat kékszínű diapozitívekhez	II. 13 «
Pillanatfelvételek szabadkézből	227 «
Pillanatmagnéziumpor	IV. 13 «
Por a gép belsejében	II. 14 «
Pyrofoltok eltávolítása az ujjakról	58 «
Recipék	VI. 12 «
Rézszínező	261 «
Sötétkamara fala	275 «
« ablakára vöröspapír	275 «
Tengeri levegő hatása az objektívre	275 «
Tenta üvegfeliratokra	VI. 13 «
Vegyszerek gondos feloldása	211 «
Villámfénypor veszedelmessége	108 «

«Az Amatőr»-nek e 24 száma folytatólagos előfizetés esetén 10 korona kedvezményes dron lapunk kiadóhivatalánál rendelhető meg.

AKTIEN-GESELLSCHAFT FÜR ANILINFABRIKATION, PHOTOGR. ABTEILUNG — BERLIN SO. 36

Színes lombozatú

Őszi tájképek és Felhőtanulmányok

felvételére felette
□ alkalmasak az

„A
G
F
A“

védjegy.

E lemezek egyesítik magukban a közönséges „Agfa“-lemezek általános extrarapid fényérzékenységét magas sárga-zöldérzékenységgel. E mellett a kék-, sárga- és zöldérzékenység között oly annyira lefokozott, hogy normálisan rövid megvilágítás mellett, sárga üveg nélkül, a sárga, zöld és kék szín-

Minden csomag pontos használati utasítást tartalmaz.

nek visszaadása oly mértékben elérhető, hogy az a tájképezés minden céljának teljesen megfelel. Csak különös esetekben, mikor pl. chromsárga tiszta kék mellé kerül, ajánlatos a sárga üveg alkalmazása, a melynek színe azonban kétszeres expozícióra kényszerít.

L
E
M
E
Z
E
K

Kapható minden foto-üzletben.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

C. Merck

A Merck-féle fényképezési célra szolgáló készítmények kitűnő eredményt adnak felvilágíthatatlan tisztaságuknál fogva.

Sublimált, könnyű alak. **Brenzkatechin. Pyrogallol.** Kristályozott nehéz alak.

Hydrochinon hófehér. Collodium. Formaldehyd.

A Merck-féle fényk. készítmények

kis **pillulák** és **töltények** alakjában felette kényelmesek mindennemű fényképezési fűrdők és oldatok előállítására.

Cyankalium. Fixálónatron. Vegyi szerek

a fényképmásolási és reprodukálási eljárásokhoz.

Arany-, ezüst- és platinsók, bromkalium, bromammonium, jodkalium, cerisulfatstb.

Kérjünk a fényképezési szaküzletekben, valamint a drogistákknál **Merck-féle fényképezési készítményeket** eredeti csomagolásban!

Darmstadt

VINDOBONA

LEMEZEK, felette érzékenyek, árnyalatdúsak, legszebb fényhatások.

CELLOIDINPAPIROK, fényes és fénytelen fajtában, minden jó különválasztott és egyesített, (tonfixálófürdőhöz alkalmas.)

MATTPAPIROS, fekete platintónusokra.

ARISTOPAPIROS.

PROTONPAPIROS, sérthetetlen réteggel.

BRÓMEZÜSTPAPIROK, kontakt-másolatokra és nagyításokra.

NEGATIVPAPIROK, felette nagy fényérzékenységek.

LEVELEZŐLAPOK, celloidin és brómezüst-réteggel.

ELŐHÍVÓPOROK és **CONGLYCIN.**

ELŐHÍVÓK, báró Huebl előírása szerint.

COLLODIÁK, COLLODGYAPOT, FÉNYK-LAKKOK.

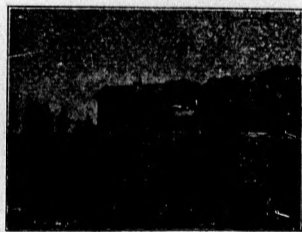
Fabrik FERDINAND HRDLIČKA WIEN,

VII/3, ZIEGLER-GASSE 96.

REMBRANDT

(Szabadalmazott és lajstromozott szó- és kép-védjegy.)

Egyedüli speciális papiros, mely vékony, szürke, egyhangú (flau) és **csaknem teljesen használhatatlan negativekről is teljesen használható másolatokat ad.**

Másolat közönséges papíron.

Másolat Rembrandt-papíron.

Kezdőknek és minden nehezebb, így pl.: Röntgen- és Mikrofényképekhez **megbecsülhetetlen értékű.**

☐ **REMBRANDT-LEVELEZŐLAPOK** ☐

vékony (flau) negativekhez.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

!Szenzációs ujdonság!

„ÓRIÁS“ beszélő-gép.

Minden hangkarkészülékre reáerősíthető a három tölcser.

Fontos kávéházak, vendéglők, fűdőháza, szórakozó-helyek részére!
Hatalmas hangfejlesztés.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Ára 160.— M. — A váz nagysága 40×40×25 cm.

EUGEN FLEMMING DRESDEN, A. 28.
Landhausstrasse 18.

SCHMIDT M.
szíjgyártó, nyerges és bőröndös
Budapest, VIII., Kerepesi-út 25. sz.
Saját gyártmányú lószerszámok, nyerges szerek, mindennemű utazó-, kézi- és fényképezőgépekhez való kész és mérték szerinti bőröndök, Pénz-, szivar- stb. tárcák.
Árjegyzék ingyen.

Lapunk bekötési táblájára előjegyzéseket elfogad
„Az Amatőr“ kiadóhivatala.

KÜHLE & MIKSCHÉ

Wien, VI., Mariahilferstrasse No. 3.

Sürgönczím: Kühle Wien Pietznerhaus.
Magy. kir. postatakarékpénztár száma 4055.
TELEFON 3256.

Vezérügynöksége és egyedüli elárusítója
Magyarország-Ausztria és Oroszország részére a

Westendorp & Wehner KÖLN a. Rh.
szárazlemezgyárának.

Mint utólérhetetlen és egyedülálló színérzékeny pillanatlemezt, ajánljuk az amatőrök körében általánosan ismert és jó hírnek örvendő

COLOR-lemezt,

melyet a leghasználatosabb nagyságban teljesen friss állapotban állandóan raktárunkon tartunk.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

WANAUS JÓZSEF

fényképező készülékek és saját készítményű
szükségleti cikkek raktára

BUDAPEST, IV., DEÁK FERENCZ-U. 19.

Dús raktár: Szalon, utazó-Kodak és egyéb kézi kamarákban.
Lloyd kamarák.
A leghíresebb gyártmányú objectivek. ★ Celloidin, aristo, bromezüst-papírok. ★ Kiváló jó minőségű lemezek. ★ Mindig friss vegyszerek állandóan raktáron.

Mindennemű fényképezési munkákat elvállalok. □ Sötétkamarám a t. amatőr fényképezőuraknak és hölgyeknek rendelkezésére áll.

TELEFON 867.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Fabrik photographischer Apparate auf

Actien

vorm.: R. Hüttig & Sohn
DRESDEN

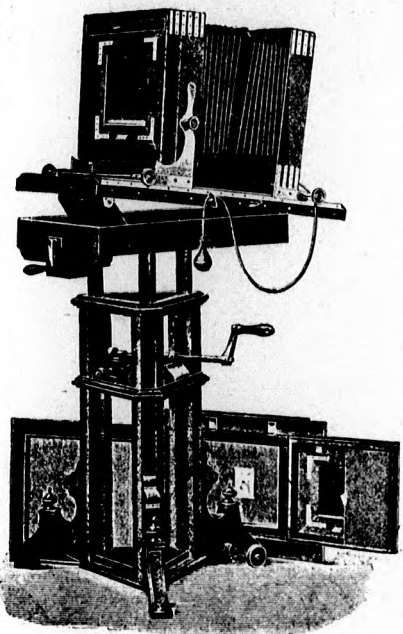
Fiókiizlet:
WIEN, IX/I., Berggasse 4.
Legnagyobb fényképezési készülékgyár.

A mi „GNOM“ kamaráink.
A mi „MERCUR“ és „MONOPOL“ kézi-gépünk.
A mi „JUWEL“ klappkamaránk.
A mi redőnyzárú „REKORD“ klappkamaránk.
A mi „LLOYD“ filmkamaránk minden fényképezési szaküzletben vásárolható.

Kimerítő ismertetést, valamint árjegyzéket kívánatra ingyen s bérmentve küldünk.

Első magyar fényképezési műasztalos
SIMON MIHÁLY
 Budapest, VII., Rózsa-utca 15. sz.
 (Wesselényi-utca sarkán.)

Készít:

Utazó, műterem-
 és reprodukció-
 kamarákat.

Készülékeket cinko-
 grafiai intézeteknek és
 a háromszínnyomás
 céljaira.

Minden e szakba vágó
 munkát és javításokat
 precíz kivitelben, gyorsan
 és szolid árák mellett
 végez.

Polygraphisches Institut A.-G.
 Zürich, Schweiz

készít művészi kivitelű nyomtatványokat
 minden fotomechanikai eljárás szerint:

**fénynyomatot, háromszín-nyomatot, cinko-
 grafiaát, litografiaát, könyvnyomást, stb.**

üzleti kártyákat, prospektusokat, árjegyzékeket,
 hirdetéseket, levelezőlapokat, plakátokat, stb. □
 Költségvetés ingyen

A Bulletin Photoglob kiadóhivatala

□ Gazdagon illusztrált amatőrfényképezési folyóirat □

Évente 12 füzet □ Alakja 24×32 cm.

Legelőkelőbb kivitel

Előfizetési ára évente Schweizban frc. 6.50,
 külföldön Mk. 6.50, portóval együtt

□ Mutatványszám, e hirdetésre való hivatkozás esetén, ingyen □

Megrendelhető minden könyvkereskedésben
 vagy közvetlenül a kiadóhivatalnál:

POLYGRAPHISCHES INSTITUT A.-G.

grafikai =
 műintézet

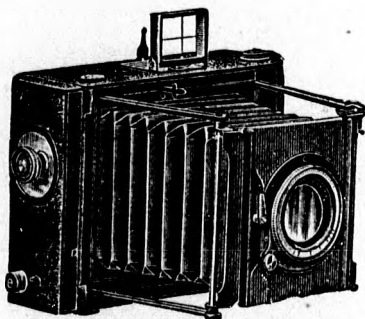

ZÜRICH,
 SCHWEIZ

CARL ZEISS JENA

Wien, IX/3., Ferstelgasse 1, Ecke Maximiliansplatz.
 Berlin — Frankfurt a. M. — Hamburg — London — Wien — St.-Petersburg.

Palmos-

Kamarák

könnyű fémből fokális redőny-zárral és
Zeiss-anasztigmatokkal.

Alakjai: 6×9 cm., 9×12 cm., 4×5 inch. és 9×18 cm. stere és panoramához.

Használható lemezzel, filmpakkal és filmtkercekkel ugyanazon beállítás mellett.

==== Kérjük a P 32 árjegyzéket! ====

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

Legrégibb és legnagyobb üzlet e szakmában. Alapítva 1878.

PEJTSIK KÁROLY

Műterme kizárólag amatőr-
cizélokra:

IV., Kossuth Lajos-u. 1.

fényképeszeti cikkek szaküzlete

□ □ BUDAPEST □ □

IV., Városház-u. 1. sz.

(IV., Kossuth Lajos-u. 4. sz.
épület, Standard-palota.)

Ajánlja: minden a fényképeszeti szak-
mába vágó készülékeit és cikkeit
jutányos árban.

Felvilágosítás és képes nagy árjegyzék
kivánatra a legnagyobb készséggel.

DIE SCHÖNHEIT

Két kötet díszkötésben.

Mindegyik kötet körülbelül 300 művészi illusztrációval,
köztük számos a természet után eszközölt eredeti decens

≡ aktfénykép. ≡

Ára kötetenként bérmentve csak 11 korona 20 fillér.
Mint hogy e két kötet a nagyszámú megrendelések következtében
ismét kifizetőfélben van, ajánljuk azoknak **mielőbbi** megrendelését.
Ugyszintén az egyes számok is mihamarabb megrendelendők, mert
később aligha lesz módunkban azoknak szállítása.

A «Schönheit» kiadóhivatala Berlin-Tempelhof.

MODERN KÖNYVTÁR

könyvkölcsönző vállalat

Budapest, Király-utca 70. szám.

— Telefon 82—24. —

A ki a modern irodalommal lépést kíván
tartani,
a ki tiszta, új könyveket szeret olvasni, az
kérjen ismertetést a

MODERN KÖNYVTÁR-tól!

A «Modern Könyvtár» előfizetői minden
magyar, francia, német és angol könyvet
megjelenése után, kölcsönképen rögtön meg-
kaphatnak.

A «Modern Könyvtár» előfizetőinek **Buda-
pesten házhoz szállítja**, vidékre pedig
postán küldi a könyveket.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

b. R. F. Budapest. Állandó meleg érdeklődéséért, melyel lapunk ügyeit kíséri, fogadja hálás köszönetünket. A legutóbb felvetett ötlete, mely szerint lapunk a párisi «Photo-Pêle-Mêle» mintájára pályázatokat írjon ki, kivihetetlennek tartjuk. És pedig azért, mert a magyar amatőrök aligha érdeklődnének kellőképpen az ily részletkérdés iránt addig, míg egy központjuk nem lesz, a honnan az ilyesmikre a fiókegyesületek útján az ország összes amatőreinek figyelmét felhívják. Azt is aligha hisszük, hogy magyar amatőr — a külföldihez hasonlóan az ily pályázatban való részvételének kedvéért csak 2-3 — nem pedig mint Ön írja, 5-6 koronát — nevezési díjként a pályázati díjak költségeinek fedezésére fizessen. Az idea tehát nagyon szép és hasznos is volna, ámde nézetünk szerint nálunk — legalább egyelőre — kivihetetlen. Ezúttal beküldött képei sokkal gyengébbek s a multikorakkal össze sem hasonlíthatók.

H. M. sz. gépészmérnök Budapest. Panaszos hangja indokolatlan. Még előfizetőink közül is sokan csak most kapnak választ, mert előbb a helyszűke megakadályozta ezt. Levelezni pedig még előfizetőinkkel is csak felette fontos vagy a másokat nem érdeklő kérdésekben, tehát csak kivételes esetekben szoktunk. Elhíhetí, hogy így is elég a dolgunk. Hát még ha minden egyes olvasónkkal sűrű levelezést folytatnánk. Az tehát, hogy Önnek beküldött teljesen művésziellen képeit legott nem közöltük és kérdéseire azonnal nem válaszoltunk, nem ok még arra, hogy Ön nekünk erkölcsi prédikációkat tartson. Tudjuk, hogy hazafiságot, áldozatkészséget nem lehet erőltetni. És míg a külföldi mindig jó és szép, a hazait ütni már szokásból is muszáj. De már arra a megjegyzésére, hogy «a Foto-Klub már több ízben megmutatta, hogy nagy a tehetsége ahhoz, hogy a magyar amatőröket külföldi egyesületekbe kényszerítse» — feleljen Önnek a Foto-Klub, mert mi talár — igazat adnánk Önnek... Válaszunk kimerítő voltával reméljük, ezúttal kiérdemeltük megelégedését.

B-y I-e tanár Gyergyószentmiklós. Lakváltozását közöltük a kiadóhivatallal. Képei közül egyiket most közöljük. Azt hisszük, több képe nincs is nálunk.

P. A. műépítész Budapest. A legjobbik elnyerte elismerését. A bizonyítékkal reméljük, meg van elégedve?

Cs-y K-n gyógyszerész Sopron. 1. A beküldött kéziratot köszönjük. Egyelőre azonban nem adhatjuk még ki, az okot levélben fogjuk közölni Önnel. 2. Beküldött nagyításának kliséje felette

mód sikerült és utasításainkat megfogadván a klisőr is, keze alatt a fínoman lágy részletek sem vesztek ki a képből. A kék szín, ha nem hajlik a feketéhez, klisirozásra alkalmatlan, mint-hogy a reprodukálás fénykép-eljárás lévén, a kék árnyékok világosan jönnek s az erő a képből kivész.

A-n B-a joghallgató Budapest. 1. A kért melléklet nem jelent meg, mert a nemzetközi kiállítás oly kevesen látogatták, hogy ilyenek kiadása — vevőközönség híján — csak költséges lett volna a nélkül, hogy legalább költségeink egy részének megtérítését remélhettük volna. Ezért a kiállítást részletesen magában a főlapban sorozatosan ismertettük. Természetesen a fősúlyt a magyar részre helyeztük. 2. Naplemente c. képe megjelenő-félben van. 3. A Foto-Klub ismert eljárásának Ön előtt érthetetlen okát kérdi tőlünk. Őszintén szólva, nem tudjuk. De hogy nem jóindulat, támogatási cél és építés volt a mozgó rúgó, arról mi is — de azt hisszük Ön is meg van győződve. Miként Ön, még felette sokan vannak azok, a kik ezt és ehhez hasonló előző eljárást ugyancsak nagyon erős hangon elítélték.

T. L. gr. Kolozsvár, F. K. gr. Budapest, T. Ö. levéltáros és G. D. Kolozsvár, Sz. D. dr. ügyvéd, R. Z. és K-y A-r Budapest, K. K. Győr, P-y L-ó Martonvásár, Sz. Gy. Szeghalom és mások. Az országos szövetség eszméjének megvalósítása, a mi legforróbb óhajtatásunk is. És reméljük, hogy ha ez eszme az Önök lelkesedéséhez hasonló fogadtatásban részesül az ország többi sok ezer amatőreinel és a már meglévő fővárosi és vidéki szakegyesületek részéről is, akkor hamarabb lesz meg, mintsem azt, ma mi magunk is gondoljuk. Tehát csak előre!...

Szerkesztő: Kohlman Artúr dr.

Helyettes szerkesztő: Gara Rezső dr.

Kiadja: A szerkesztőség.

Szerkesztőség: Budapest, VII., Király-u. 89.

Kiadóhivatal: Budapest, V., Honvéd-u. 10.

==== Kizárólag csak valódi ====

Perzsa-szőnyegegek

úgyszintén INDIAI- és KIS-ÁZSIAIAK.

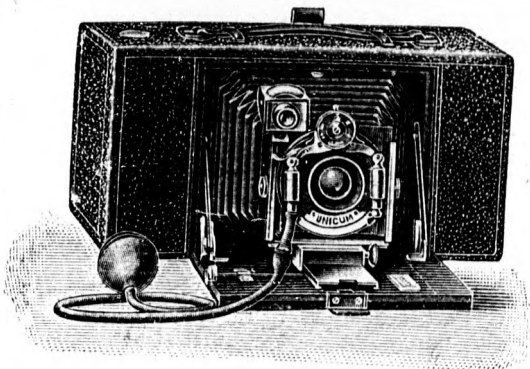
Legnagyobb választékban. Olcsó szabott áron.

Megtekinthetők vételkényszer nélkül.

STEIN VILMOS ÉS FIA

==== V., ERZSÉBET-TÉR 16. SZÁM. ====

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

Rietzschel „Clack“-ja

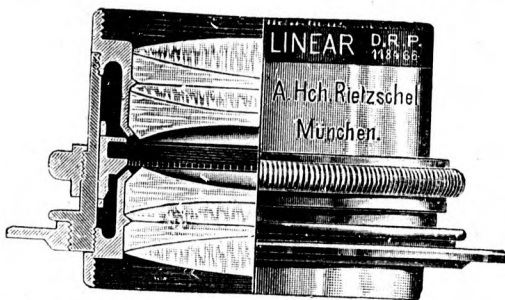
fényerős Rietzschel anasztigmattal F/8.
A legjobb, legtöbbet nyújtani képes univerzális kamara
film és lemezre.

Minden egyes filmfelvétel beállitható.

Rietzschel „Linear“-ja

a legfényerősebb kittezett univerzális anasztigmat.
Német bir. szab. 118,466.

* A legmagasabb fényerő F:4.5. *

==== Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. ====

Beszerezhető minden nagyobb szaküzletben vagy

H. Hch. Rietzschel, Optische Fabrik, G. m. b. H.

München L., Schillerstrasse 28.

Nagybani képviselője Ausztria-Magyarország számára: Georg Jahn, Wien IX/4., Lustkandlgasse 12.

C. A. STEINHEIL SÖHNE

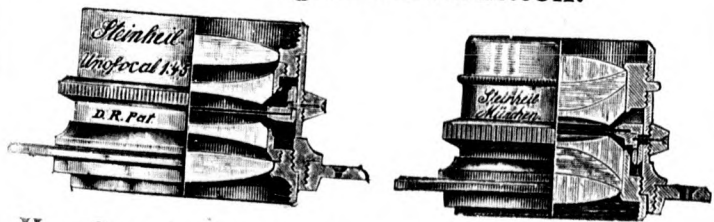
OPTISCH-ASTRONOM. WERKSTÄTTE

(Gegr. 1855.) MÜNCHEN (Gegr. 1855.)

Orthostigmatok F 1:6, 8; gyutávolság 1:12.

Sorozat (Ser.) B., D. és E. Legfényerősebb kittezett
univerzális minden célnak megfelelő objektívek.

Orthostigmát-sorozatok.

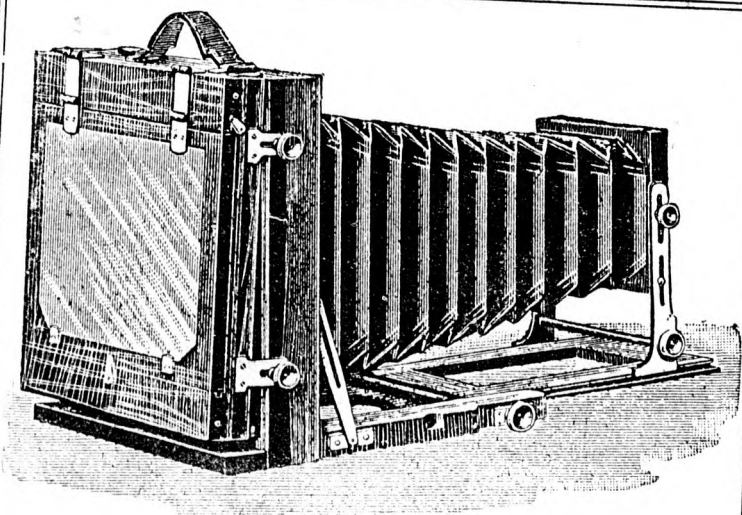

Unofocalok 1:4, 5 és 1:6. (Sorozat I. és II.)

Legfényerősebb kittezellen
szimmetrikus anasztigmatok arekép és kézikama-
rák részére.

Kézikamarák orthostigmatokkal és uno-
focalokkal.

Rivánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

GERLICH ÉS SVUGER

BUDAPEST,

VII. KER., KLAUZÁL-UTCZA 21.

Műasztalosok fényképészeti gépekre.

Javítások a legjutányosabb áron eszközöltetnek.

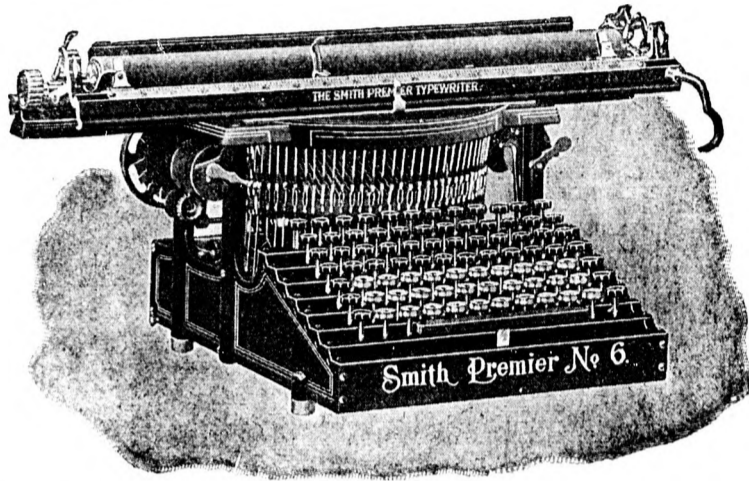
Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

A SMITH PREMIER

a világ legjobb írógépe. Kérjen árjegyzéket.

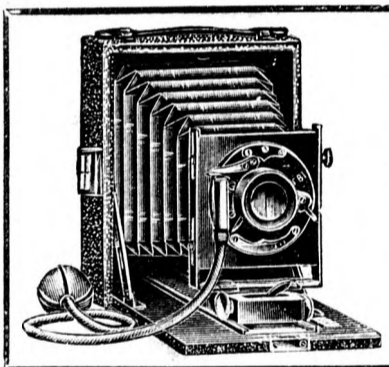
„Grand Prix“
1900

A párisi világkiállításon
a legmagasabb díjjal ki-
tüntetve.

A legtartósabb és
legmodernebb író-
gép.
Kezelése nagyon
egyszerű.

Írógépinket bárhol az országban díjmentesen és vétel-
kényszer nélkül bemutatjuk.

Ne mulassza el!!!

megrendelni e felette finom klapp-
kamarát, mely pillanat és időfel-
vételre alkalmas, kitűnő objectiv-
vel bír és 3 kazetta, táská stb van
hozzá, az ára pedig (előzetes be-
küldés vagy utánvétel) jótállás
mellett vám- és portmentesen

csak 30.— korona.

PHOTOTECHNISCHE INDUSTRIE

G. Seltmann, Dresden

Grunauerstr. 329.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve.

WESSELY LIPÓT

Fotokemigrafiai műintézete

Budapest, V., Dorottya-utca 11. sz.

Ajánkozik a legjobb egy- és többszínű
klisék készítésére a legrövidebb idő alatt.

MŰVÉSZI LAKBERENDEZÉS-TERVEK.

BODOR ALADÁR

tervező iparművész.

BUDAPEST,

VII. ker., Király-utca 93. sz.

TÖRÖK LÁSZLÓ

okleveles gépészmérnök — hites szabadalmi ügyvivő

BUDAPEST, VI., Teréz-körút 1/c.

Telefon-szám 87—02.

Találmányok kidolgozása és szabadalmazása
a világ összes államában.

Művészies védjegyek tervezése és lajstromozása.

Mustra és modell-oltalom.

Felvilágosítások díjmentesen.

ALAPITTATOTT 1892.

TELEFON 46—09.

OCASEK KÁROLY

passepourtout és fényképészeti kartongyára

BUDAPEST, VI., KIRÁLY-UTCZA 26.

Gyártatnak: PASSEPARTOUT-K minden
képzeltetű stylusban, TABLEAU-K 300
kivágásig.

Arany-, ezüst- és szallagnyomás.

Brust J. és Fia Budapest, IV., Váci-utca 12. sz.

Ha a legfinomabb angol, valamint honi ipar
gyártotta szövetekből;
ha a legjobb angol szabás szerint;
ha a legkényesebb igényt is kielégítő izléssel
óhajt ruházkodni;
ha előkelő, művészies díszmagyart óhajt készit-
tetni, — forduljon

Brust J. és Fia angol úri szabó
céghez

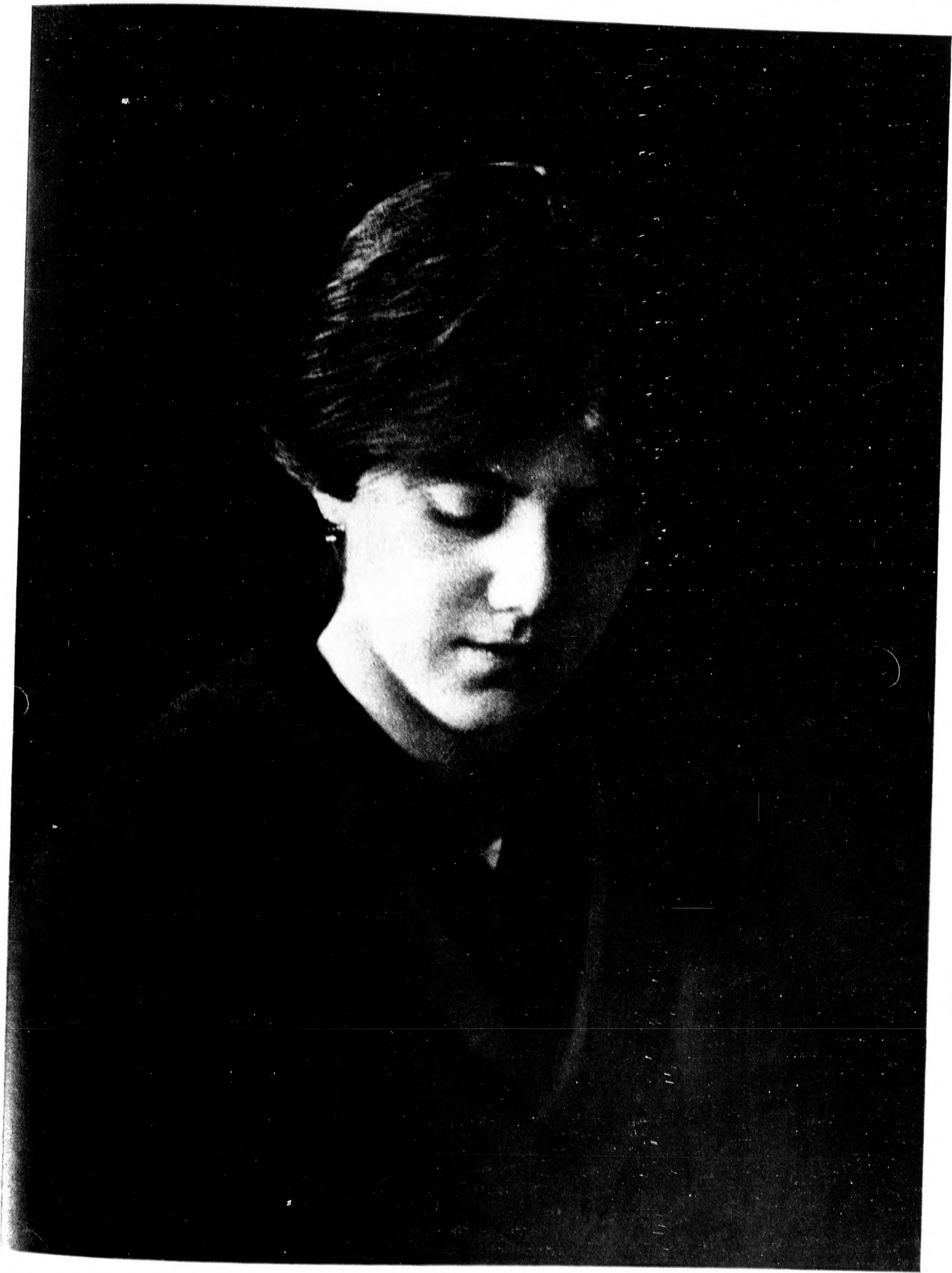
Müsterme :

Budapest, IV., Váci-utca 12.

Telefon-szám
11—72.

«AZ AMATŐR» MŰMELLÉKLETE.

MINDEN JOG FENTARTÁSÁVAL.

ÚJ MADONNA.

KOHLMAN ARTÚR DR., BUDAPEST.

A budapesti nemzetközi kiállításból.